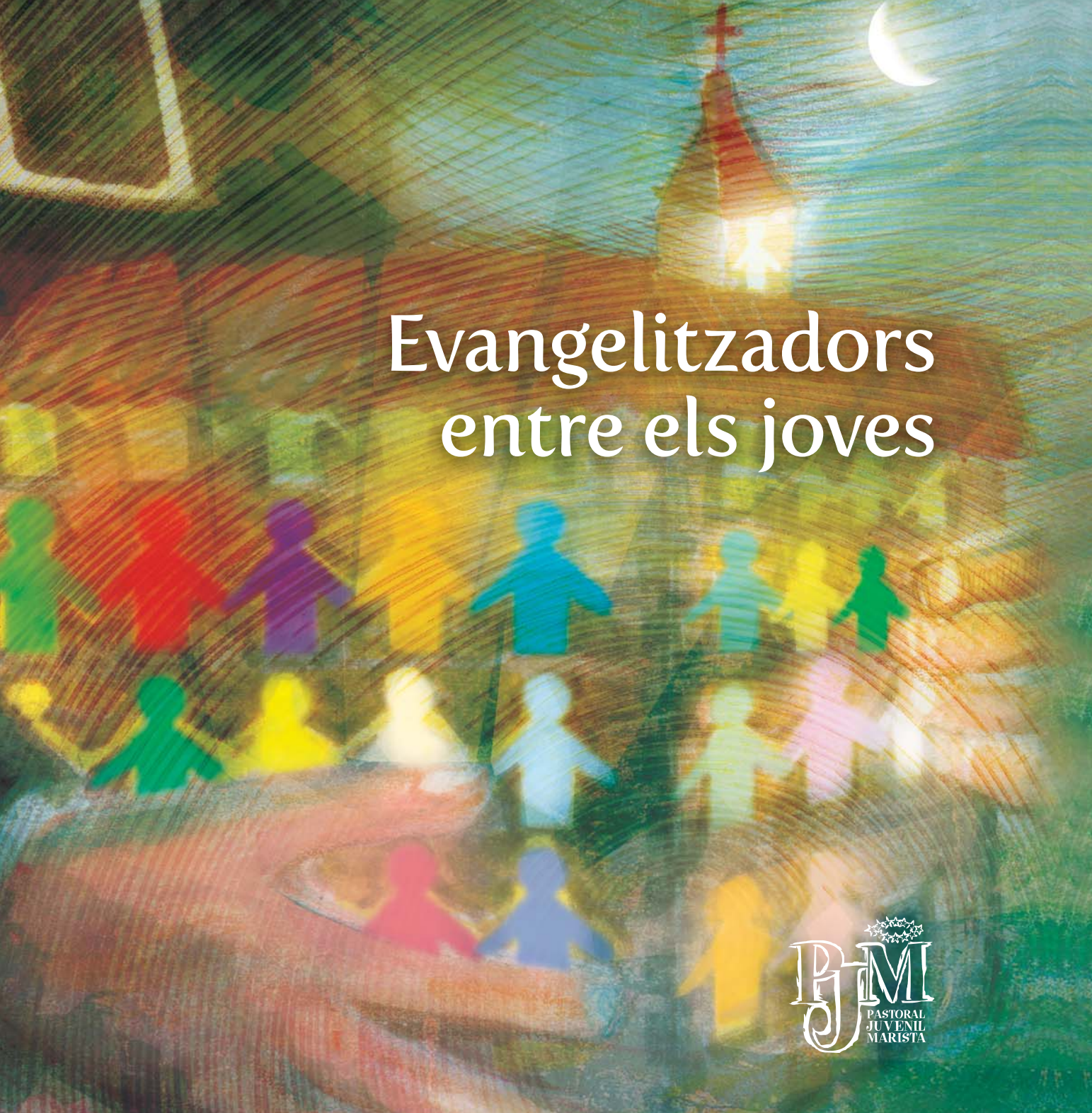

Evangelitzadors entre els joves

Evangelitzadors entre els joves

CONSELL GENERAL

G. Emili Turú – *Superior general*
G. Joseph Mc Kee – *Vicari general*
G. Antonio Ramalho – *Conseller general*
G. Ernesto Sánchez – *Conseller general*
G. Eugène Kabanguka – *Conseller general*
G. John Klein – *Conseller general*
G. Josep M. Soteras – *Conseller general*
G. Michael De Waas – *Conseller general*
G. Víctor Preciado – *Conseller general*

SECRETARIAT DE MISSIÓ

G. João Carlos do Prado – *Director*
G. Juan Miguel Anaya
G. John Klein – *Conseller enllaç*

COMISSIÓ INTERNACIONAL DE PASTORAL JUVENIL MARISTA

Sr. Fabiano Incerti – *Brasil*
G. Ifeanyi Stephen Mbaegbu – *Nigèria*
G. Michael Schmalzl – *Alemanya*
Sr. Paul Salmon – *Austràlia*
G. Ramon Rúbies – *Espanya*
G. Raúl Goitea – *Argentina*
G. Rommel Ocasiones – *Filipines*
G. Juan Miguel Anaya – *Administració general*
G. Ernesto Sánchez – *Administració general*
G. Emili Turú – *Coordinador*

SUPORT TÈCNIC I LOGÍSTIC

Província Marista Brasil Centre-Sud
União Marista do Brasil – UMBRASIL

Evangelitzadors entre els joves

Document de referència per a l'Institut Marista

© Institut dels Germans Maristes 2011

Evangelitzadors entre els joves: document de referència per a l'Institut Marista

TEXT

Comissió Internacional de Pastoral Juvenil Marista

TRADUCCIÓ

Susanna Esquerdo i Todó.

REVISIÓ CONCEPTUAL

Fabiano Incerti

João Luis Fedel Gonçalves

EDICIÓ DE TEXT

Rosemary Lima – Elo Cultural

IMATGE DE GUARDA

Sérgio Ceron

IL·LUSTRACIONS

Mauricio Negro

DIRECCIÓ D'ART

Andrea Vilela de Almeida

EDITORIAL

EDELVIVES

DADOS INTERNACIONAIS DE CATALOGAÇÃO NA PUBLICAÇÃO (CIP) (CÂMARA BRASILEIRA DO LIVRO, SP, BRASIL)

Evangelizadores entre os jovens : documento de referência para o Instituto Marista, volume 1 / Comissão Internacional da Pastoral Juvenil Marista ; [tradução Espanhol Intensivo ; imagem de guarda Sérgio Ceron ; ilustrações Mauricio Negro]. -- São Paulo : FTD, 2011.

Título original : Evangelizadores entre los jóvenes : documento de referencia para el Instituto Marista.

ISBN 978-85-322-7930-9

1. Evangelização 2. Igreja - Trabalho com jovens 3. Igreja Católica - Brasil 4. Instituto dos Irmãos Maristas - Brasil 5. Teologia pastoral - Igreja Católica I. Comissão Internacional da Pastoral Juvenil Marista. II. Ceron, Sérgio. III. Negro, Mauricio.

11-05724

CDD-271.0920981

ÍNDICES PARA CATÁLOGO SISTEMÁTICO:

1. Evangelização : Ação pastoral com jovens : Irmãos Maristas : Igreja Católica : Brasil 271.0920981
2. Maristas : Evangelização : Ação pastoral com jovens : Igreja Católica : Brasil 271.0920981

Presentació 8

I Sortim a l'encontre dels joves arreu on són 14

On són i qui són els joves? 16

El nostre caminar al costat dels joves 22

2 No puc veure un jove sense tenir ganes de dir-li com Jesucrist se l'estima 40

Un Déu apassionat per l'ésser humà 42

Descobrim Déu en el rostre, en la paraula i en la vida dels joves 47

Jesucrist, viu i present en el món i en la vida dels joves 48

L'evangelització, essència de la missió marista 51

El model d'Església de la nostra acció evangelitzadora 52

3 L'Hermitage, la nostra casa comuna 58

La Pastoral Juvenil, un lloc privilegiat per a l'evangelització dels joves 59

Marcel·lí Champagnat i els joves 60

Pastoral Juvenil Marista 62

Característiques de la Pastoral Juvenil Marista 64

Elements maristes bàsics 66

Connexió amb la Pastoral Vocacional 70

4 Si el Senyor no construeix la casa... 74

Opcions pedagògicopastorals de la Pastoral Juvenil Marista 75

Opcions metodològiques de la Pastoral Juvenil Marista 83

5 Bons cristians i bons ciutadans 94

Pastoral Juvenil Marista, un lloc on somiar junts 95

6 Un cor sense fronteres 108

Compartint recursos i desenvolupament professional 109

Suport estructural a la PJM i al desenvolupament dels seus animadors 111

Promoure el sentit d'identitat global 112

Conclusió 118

Bibliografia 121

PJM Photobook 124

PJM Photobook 124

Presentació

El G. Superior general i el seu Consell, en l'Informe al XXI Capítol general, afirmaven el següent: «En algunes parts de l'Institut, potser a causa de l'envelliment dels seus membres i del pes creixent de la gestió de les nostres obres, els germans s'estan allunyant dels joves. Creiem que tots estem convidats a invertir aquesta tendència fins a convertir-nos en els experts de l'Església pel que fa a l'evangelització dels infants i joves pobres, allà on es troben».^I

El document que tens a les mans és fruit d'aquest interès del Consell general per situar l'evangelització directa dels joves en el cor de la nostra pràctica pastoral i, per tant, entre les nostres prioritats més urgents. En primer lloc, el Consell va valorar positivament l'experiència acumulada en algunes regions de l'Institut en el seu treball amb els joves a través del que hem anomenat de manera global «Pastoral Juvenil Marista» (PJM), encara que adopti noms diferents segons les realitats locals. Però, segon, el Consell va prendre també consciència que, en altres regions, malgrat el potencial magnífic per a aquesta acció pastoral, el que es duia a terme era ben poc o res.

Amb vista a aprofitar aquesta experiència de l'Institut i compartir-la, situada en un context més ampli, el gener de 2007 el Consell general va crear una Comissió internacional per «preparar un document de referència per al l'Institut a propòsit de la Pastoral Juvenil Marista, de manera que pogués servir de base per al seu desenvolupament posterior en els diferents continents o províncies».

El Consell general em va encomanar la coordinació d'aquesta Comissió internacional, els noms de la qual apareixen a continuació: G. Michael Schmalzl (Europa Centre-Oest); Sr. Paul Salmon (Melbourne); G. Ifeanyi Stephen Mbaegbu (Nigèria); G. Ramon Rúbies (L'Hermitage); G. Rommel Ocasiones (Filipines); Sr. Fabiano Incerti (Brasil Centre-Sud); G. Raúl Goitea (Creu del Sud). Per part de l'Administració general hi van participar, a més, els germans Juan Miguel Anaya (de la Comissió de Missió) i Ernesto Sánchez (mentre va ser director del Secretariat de Vocacions).

La Comissió es va reunir per primera vegada l'agost de 2007, i després en altres dues ocasions, els mesos de març i desembre de 2008, i, al final, va oferir el fruit de la seva tasca a la Comissió de Missió del Consell general, que és la que ara el presenta a l'Institut, després d'un treball de redacció i harmonització. Vull agrair el treball excel·lent dut a terme per aquesta Comissió, a més de la gran disponibilitat de cada un dels germans i laics participants. De manera especial voldria subratllar el bon treball del Sr. Fabiano Incerti, el qual, pacientment, ha preparat la versió final del document, incorporant amb gran sensibilitat les aportacions fetes pels qui van estudiar l'esborrany previ.

^I GERMANS MARISTES. *Informe del G. Superior general i el seu Consell al XXI Capítol general*, 2009, p. 98.

En tractar-se d'un «document de referència», vam tenir molt clar des del principi que volíem que fos un document de caràcter general i obert, orientatiu; prou clar i explícit a propòsit de la nostra comprensió i experiència a l'Institut sobre el que és la PJM, però que no baixés massa als detalls pràctics per tal que poguéssim tenir validesa i aplicació universal.

En definitiva, volíem que les províncies amb experiència en la PJM poguessin reconèixer-se en aquest document i, al mateix temps, sentir-se estimulades cap a una millora en la seva acció pastoral. I, d'altra banda, desitjàvem oferir a les províncies amb menor o cap experiència un instrument de formació, un punt de referència per posar-se en marxa. Tant de bo que, en el futur, en parlar a l'Institut a propòsit de la PJM, fem referència a una única realitat en l'essencial, encara que pugui adoptar formes diverses d'acord amb les circumstàncies de cada lloc.

Donades les característiques del document, els principals destinataris que hem tingut presents són totes les persones, tant si són adultes com si són joves, amb qualsevol tipus de responsabilitat en l'animació de la PJM en les unitats administratives.

Evangelitzadors entre els joves consta de sis capítols:

- ✕ El món dels joves i els dons que ofereixen al nostre món i a l'Església: «Sortim a l'encontre dels joves arreu on són», capítol 1.
- ✕ El marc doctrinal de la PJM: «No puc veure un jove sense tenir ganes de dir-li com Jesucrist se l'estima», capítol 2.
- La definició i les característiques de la PJM: «L'Hermitage, la nostra casa comuna», capítol 3.
- Opcions pedagògicopastorals i metodològiques de la PJM: «Si el Senyor no construeix la casa...», capítol 4.
- La visió i les esperances dels joves implicats en la PJM: «Bons cristians i bons ciutadans», capítol 5.
- Xarxes, estructures i promoció de connexions internacionals: «Un cor sense fronteres», capítol 6.

Som conscients que l'evangelització és obra de l'Esperit Sant i que, sense la seva acció, tot queda en xerrameca o focs d'artifici. Aquest document no vol

ser res més que un humil instrument al servei de l'Institut, amb l'esperança que contribueixi a revifar el foc de la passió per l'Evangeli tant entre els adults com entre els mateixos joves, cridats a ser actors privilegiats en l'evangelització dels seus companys i companyes, com molt bé recordava el Papa Benet XVI: «Us asseguro que l'Esperit de Jesús us invita avui a vosaltres, joves, a ser portadors de la bona notícia de Jesús als vostres coetanis. La indubtable dificultat dels adults per tractar de manera comprensible i convincent amb l'àmbit juvenil pot ser un signe amb el qual l'Esperit vol impulsar-vos a vosaltres, joves, a fer-vos càrrec d'això. Vosaltres coneixeu la ideologia, el llenguatge i també les ferides, les expectatives i, al mateix temps, el desig de benestar dels vostres companys. Teniu davant vostre el vast món dels afectes, del treball, de la formació, de l'expectativa, del patiment juvenil... Estigueu preparats per posar en joc la vostra vida per il·luminar el món amb la veritat de Crist; per respondre amb amor a l'odi i al menyspreu de la vida; per proclamar l'esperança de Crist ressuscitat a cada racó de la terra».²

El XXI Capítol general va recollir de l'Assemblea Internacional de la Missió Marista (Mendes, 2007) l'afirmació que «l'evangelització és el centre i la prioritat de les nostres accions apostòliques, proclamant Jesucrist i el seu missatge». Crec fermament que la PJM és un mitjà privilegiat per a aquesta evangelització, encara que certament no és l'únic. Per això voldria que al final del nostre mandat, en la celebració dels 200 anys de la fundació de l'Institut, els maristes de Champagnat poguéssim ser reconeguts com a «experts» en la PJM, com vaig dir al final del Capítol general. Potser l'objectiu pugui semblar molt ambiciós; no ho serà si en totes les unitats administratives hi ha un esforç, ja sigui per fer néixer o per continuar desenvolupant la PJM.

Vull agrair la meravellosa tasca pastoral duta a terme per milers de persones als cinc continents, de manera desinteressada i molt generosa. I encomano a Maria, la nostra Bona Mare i la nostra font de renovació, tot el treball de pastoral juvenil que es porta a terme a l'Institut. Que ella, que és la nostra font d'inspiració també en aquest camp (C 84), ens doni a tots energia, creativitat i un cor generós.

G. Emili Turú,
superior general

Roma, 31 de maig de 2011
Festa de la Visitació de Maria

² BENET XVI. *Missatge als joves del món en ocasió de la XXIII Jornada Mundial de la Joventut*, 2008.

Sortim a l'encontre dels joves
arreu on són

*«Sortim a l'encontre dels joves arreu on són.
Som audaços per endinsar-nos en ambients potser
inexplorats, on l'espera de Crist es manifesta en la
pobresa material i espiritual.»*

(Constitucions, 83)

1. Per als qui ens sentim deixebles de Marcellí Champagnat, aquesta invitació del número 83 de les Constitucions Maristes és sens dubte un gran repte. Suposa posar-se en moviment, superar la comoditat i desplaçar-se; deixar les pròpies seguretats i atrevir-se a penetrar en l'inexplorat. Així ha estat sovint la tradició marista des dels orígens. Una tradició que ens interpel·la i ens invita a ser audaços.
2. En aquest capítol ens preguntem sobre el significat d'aquest «sortir a l'encontre dels joves», però abans sentim la necessitat de reflexionar sobre «qui són» i «on són» aquests joves.

On són i qui són els joves?

3. Sovint parlem dels joves només com a pregunta i això no facilita necessàriament una trobada propera i genuïna. Perquè els joves no són només una pregunta, sinó també una resposta a propòsit de la realitat que vivim. Ells ens ofereixen un diagnòstic del món d'avui, són una espècie de termòmetre de la societat. Tenint, doncs, en compte que la joventut és una construcció social i cultural,³ serà fonamental per a nosaltres considerar les principals característiques del context actual.

El context dels joves: un món en procés de canvi⁴

4. Avui se sol afirmar que no tan sols vivim una època de canvis, sinó que assistim a un canvi profund d'època. Es tracta d'una transformació en les maneres de veure, sentir, conèixer, relacionar-se, estimar, i això es percep de manera més visible encara en els joves.

3 COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 157, 160 i 161.

4 MEJÍA. *La globalización reconstruye culturas juveniles*, 2001.

5. En primer lloc, hem de reconèixer que la globalització de l'economia i la mundialització de la cultura han generat una desigualtat social mai vista en tota la història. La dignitat humana es troba ferida en diverses de les seves dimensions. Trobem rastres de la misèria material i espiritual arreu, fruit d'una injusta distribució de la riquesa i d'un mercat religiós que ofereix solucions ràpides als problemes. Una petita part de la població acumula la major riquesa del món mentre que hi ha moltes persones que pateixen fam, misèria i analfabetisme.⁵
6. En aquests temps de canvi i globalització, el fenomen de l'exclusió s'ha fet més fort per als adolescents i joves més pobres. Això afecta profundament la construcció de la seva identitat, ja que de vegades han crescut sentint-se mirats amb menyspreu o ignorats per una societat que moltes vegades els jutja sense conèixer-los.
7. Però també reconeixem que la globalització ha permès a la humanitat créixer en les comunicacions, la qual cosa suposa una obertura més gran per conèixer altres realitats, traspassar les fronteres i sentir que el planeta en què vivim és la «casa de tots». La multiculturalitat ha passat a ser comuna en molts indrets del món i això contribueix a valorar les diferències com una oportunitat més que com una amenaça. D'altra banda, s'ha facilitat el treball en xarxes en camps com ara la defensa de la vida, de la salut, dels drets humans i de la cura de la terra. Finalment, podem dir que avui prenen més reconeixement algunes realitats humanes que no eren ni reconegudes ni acceptades.
8. Pel que fa a la manera de relacionar-se amb el temps, som conscients que es transmeten informacions en l'àmbit del coneixement a una velocitat extraordinària, fet que contribueix a generar una idea de temps que transcorre en l'instant, en l'«ara».

5 COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. Brasil Marista, *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 165.

D'aquí que es doni tanta importància a la vivència del moment, amb la pèrdua consegüent del sentit del temps històric o de l'espera.

9. A més, avui ens trobem al davant de formes noves d'expressar el que sentim i pensem. S'ha ampliat l'espai del món virtual i la importància donada al cos i als sentits. Avui l'àmbit digital genera noves formes de representar la realitat: es valora enormement la imatge, cosa que origina múltiples i diverses representacions al mateix temps.
10. Aquest temps de canvi ha posat en crisi moltes de les institucions que tradicionalment havien regulat les pautes d'inserció dels infants i joves en la societat: família, escola, Estat i Església. És per això que, en molts casos, els joves intenten inserir-se en la societat per mitjà de la relació amb el seu grup d'iguals i generen els seus propis models culturals d'identitat de maneres tan originals i creatives com realitats juvenils hi hagi en cada ciutat.
- II. En tot aquest context trobem també una joventut amb voluntat de participar en la transformació de la realitat. Són joves que busquen una societat sostenible, basada en el respecte a la natura, en els drets humans universals, en l'eficiència de la justícia econòmica i en una cultura de pau des d'una perspectiva ecològica integral. Molts d'ells intenten promoure un canvi a través del seu compromís en organitzacions no governamentals o polítiques, preocupats també perquè els temes pertinents a la joventut siguin discutits.
12. Podem dir, a més, que hi ha una recerca intensa d'espiritualitat en els joves d'avui. Es tracta de noves expressions, no necessàriament

l·ligades a les grans religions, manifestades fins i tot en formes que semblarien contraposades a les tradicionalment associades a l'espiritualitat. Més enllà de les aparences, fins i tot en aquells joves que afirmen no creure en res, l'espiritualitat i la transcendència estan latents d'una manera que tal vegada no aconseguim descobrir ni entendre.

Qui són i on són els joves?

- I3. Ens resulta difícil conceptualitzar la joventut, ja que és impossible abraçar les diferents situacions que els joves viuen, segons les seves arrels i orígens ètnics, les influències culturals dels seus entorns o les diverses condicions polítiques, socials i econòmiques. Els joves no constitueixen una categoria homogènia, ja que es troben immersos en una xarxa de relacions i d'interaccions múltiples i complexes que constitueixen un univers social canviant i discontinu.
- I4. Malgrat tot, i sense precisar una edat (que varia segons les cultures i configuracions socials), hi ha un moment en què les persones arriben a fer una primera narració conscient de la seva identitat personal, es troben i es defineixen a si mateixes i projecten la seva vida i el seu futur. Aquest temps l'anomenem adolescència i joventut. És una etapa particularment sensible i plena d'aspiracions, durant la qual la personalitat es configura de manera intensa.
- I5. És per això que, abans de definir els joves, ens va semblar oportú preguntar-los a ells com es defineixen ells mateixos:

Hem recollit fins aquí les característiques predominants, al nostre parer, del context dels joves. Reconeixem que amb prou feines són petits traços d'una realitat que ens supera. Conscients que cada país o fins i tot ciutat té les seves pròpies característiques, et convidem a ampliar la visió aquí presentada amb un estudi més particular, segons el teu interès personal.

Què és la joventut?⁶

- ✦ És una experiència interessant, meravellosa i apassionant, una etapa màgica de les nostres vides perquè estem desbordants d'alegria, llibertat, vitalitat i energia. Tenim moltes expectatives i desitjos d'aprendre, d'experimentar opcions i de promoure canvis en els espais on es viu.
- És una etapa de la vida en què vivim un procés de creixement i maduració amb somnis, anhels, pors i alternatives. Un temps on es posen en evidència tots els canvis pel que fa a pensament, ideals i accions. Anem vivint a la recerca de la pròpia identitat, intentant ser feliços i sent fidels a aquesta identitat amb més protagonisme en les decisions i l'anàlisi de la pròpia vida. Tenim tot el potencial per créixer en allò que desitgem, en un món ple de múltiples emocions, amb moments d'encerts i d'altres plens de confusió que ens generen dubtes, incertesa, indecisió i angouxa.
- ◆ És un temps ple de curiositat per conèixer, provar i sentir una infinitat d'experiències, però en certs casos topant amb la pròpia soledat, aclaparats per la tecnologia, sense llar, es-troncades les esperances i els anhels. De vegades no mesurem les conseqüències de les nostres accions i les implicacions que tindran per al nostre futur i ens sentim fràgils davant de la falta d'amor i unitat.
- Som actius, ens agrada compartir, ajudar, aportar, estar presents quan se'ns necessita; tenim moltes ganes de fer coses i treballar en allò que ens agrada i poder compartir-ho amb les altres persones. Volem aconseguir objectius malgrat les adversitats i aprendre dels errors, i solem estar disposats a fer el que sigui per allò que volem. Estem preparats per acceptar la novetat i intentar millorar el món.

⁶ Enquesta realitzada pels autors d'aquest document, en la qual van participar més de 100 joves de diferents indrets del món.

- ✦ La joventut actual té una mentalitat de lliure expressió i de pocs lligams. És polifacètica; les eleccions i expressions de cada jove són un intent de trobar el seu lloc en la societat. Posseeix una força transformadora de paradigmes amb una potència d'audàcia, decisió i perseverança enfront dels obstacles als quals s'enfronta diàriament, en un context que moltes vegades no creu en la joventut.
 - ✦ Com a joves continuem apostant per la joventut, pels nostres companys, per nosaltres mateixos i per la humanitat.
- 16.** Podem enumerar molts llocs de trobada juvenil: l'escola, el carrer, el bar, les discoteques, les organitzacions pastorals o qualsevol altre lloc que els permeti trobar-se i reconèixer-se com a joves. Però no hem de parlar únicament de llocs, sinó també d'espais de trobada: els festivals de música, els esdeveniments esportius, Internet, els fòrums de reflexió, les experiències de servei o intercanvi acadèmic i cultural, balls, expressions culturals autòctones o juvenils, marxades en defensa dels drets, revoltes, guerres, presons, etc.
- 17.** En aquest sentit destaquem els espais de cultura i d'oci com a llocs privilegiats de trobada amb els joves. Hi identifiquem elements essencials que ens parlen sobre la formació dels seus valors, les relacions que estableixen entre ells i, sobretot, sobre l'ús que fan del temps lliure. La condició juvenil està força determinada per les expressions culturals i per les activitats lúdiques, esportives i recreatives. Permeten l'intercanvi d'experiències i d'informació, l'ampliació de punts de referència i l'elaboració i revisió de valors. En els espais d'oci els joves troben possibilitats d'experimentar la seva individualitat i les diverses identitats necessàries per conviure en societat.

Després del que hem compartit fins aquí: què diries dels joves del teu centre, regió, província marista o país? Com els descriuries? Quin lloc donem a les diverses expressions culturals juvenils? Per acabar aquesta secció et convidem no sols a preguntar-te on són i qui són els joves sinó a plantejar-te també: què i com senten els joves?

Et convidem a enumerar els llocs on solen reunir-se i trobar-se els joves de la teva ciutat, amb l'ajuda dels mateixos joves. Quins són aquests llocs? Com els descriuries? Com s'hi mouen els joves? Quins altres espais més personals són part del recorregut quotidià dels joves, especialment dels que coneixes? Quines característiques del món actual es manifesten clarament en els joves del teu lloc? Saps com se senten en aquests llocs i espais?

El nostre caminar al costat dels joves

Com els hem acompanyat?

18. Al llarg dels anys, l'Església –i l'Institut Marista al seu interior– ha desenvolupat en la seva acció pastoral diverses maneres d'acompanyar els joves. Encara que han variat segons els diferents contextos culturals, ens sembla que podem agrupar-les en tres expressions d'evangelització de la joventut predominants: la **doctrinal** i la **vivencial**, que podem situar cronològicament en el passat (tot i que encara perduren en els nostres dies), i l'**experiencial**, que s'ha desenvolupat especialment en aquests últims temps. Probablement aquests models diferents coexisteixen en cada una de les nostres obres apostòliques, segons el tipus d'acció pastoral que hi duguem a terme.
19. Algunes de les nostres accions evangelitzadores amb els joves responen al que anomenem **expressió doctrinal**. Aquest model accentua fortament la iniciativa de Déu en el projecte de salvació. En el do de la salvació es troba la realització personal i social. En conseqüència, la tasca de la Pastoral Juvenil consisteix a educar i capacitar el jove per acollir i fer propi el pla de Déu sobre l'home i sobre el món. Destaca la necessitat de recuperar la dimensió conceptual de l'experiència cristiana, el llenguatge precís, l'eficàcia directa dels mitjans sobrenaturals: la pregària i la pràctica sacramental, i la dimensió normativa de la fe.
20. Aquest model sol presentar la relació Església-Món com dues realitats contraposades i autosuficients, amb un judici marcadament negatiu del món, de la cultura no cristiana; el secularisme i el permissivisme són vistos com a tendències perilloses que cal controlar. Predomina el judici moral per damunt de l'anàlisi social, la qual

cosa origina un baix nivell d'intervenció estructural. Posa l'accent en una forta identitat de pertinença eclesial, més lligada a la pressió educativa que a l'elecció personal.

21. La seva metodologia d'educació en la fe és deductiva. Es dona prioritat al coneixement de la doctrina; és de marcat accent racionalista i s'afavoreixen actituds com ara la seguretat i la certesa en els continguts de la fe, el reconeixement de l'autoritat i el rebuig d'actituds subjectives i crítiques. S'ignoren les «llavors del Verb que hi ha amagades».⁷
22. Els interlocutors de l'evangelització són tots els joves; es valora una església massiva i la relació educativa és de tipus individual. No obstant això, les experiències grupals són una ocasió per trobar els joves.
23. D'altra banda, podem reconèixer algunes propostes evangelitzadores que responen al que anomenem **vivencial**. Es pretenen generar condicions en les quals el jove trobi una resposta a les seves necessitats profundes d'identitat i identificació. La crisi històrica fa impossible la transformació de la realitat; per tant, s'intenta iniciar un camí de construcció d'àmbits vitals, petites illes allunyades de les crisis. Se subratlla l'amor com l'aspecte més sensible de la novetat de la vida de fe i la formació com la vivència comunitària en què s'expressa intensament l'experiència de l'amor.
24. En la relació Església-Món es fa un judici sobre la història i s'accentua el canvi cultural a través de l'experiència comunitària, germen d'una nova manera de ser al món i de fer història. Està orientada a afavorir l'experiència de fe dels joves en contextos des-cristianitzats, i no hi és absent la temptació de «fugida del món».

7 CONCILI VATICÀ II. *Ad gentes*, núm. 11.

25. La metodologia d'educació en la fe té l'eix en l'experiència comunitària; els continguts es comuniquen i s'assimilen, abans que res, per la força de la identificació. La comunitat cristiana és el lloc en el qual les coses són diferents. El compromís social i polític no es dóna estructuralment.
26. La pertinença a un grup comunitari és l'estructura bàsica global. La invitació és selectiva: hi resten els qui aconsegueixen sintonitzar amb la proposta. Hi ha una certa tendència a absolutitzar l'experiència dient: «L'Església som nosaltres».
27. Finalment, podem dir que en l'actualitat hi ha processos evangelitzadors que responen al que definim com a **expressió experiencial**. Aquesta pretén oferir als joves una proposta capaç de llegir les seves experiències de vida a la llum de la fe. S'orienta els joves a assumir un projecte seriós de realització personal, incorporant la significativitat de la fe. Destaca la vida quotidiana com el camp privilegiat per a l'educació en la fe; la consideració dels interrogants i inquietuds dels joves és el punt de partida que els obre a interrogants més profunds i a respostes més àmplies. La dimensió comunitària de la fe és vista com a espai de fraternitat, de formació i d'acció.
28. L'Església és vista com a part del món i és al món per testimoniar el projecte de salvació. Hi ha un judici crític de la història utilitzant l'anàlisi historicopolítica, que valora l'aportació de les ciències socials. El compromís de fe no és mai un fet estrictament personal, sinó que implica dimensions socials i col·lectives. Hi ha una certa tendència a minimitzar el lloc que correspon als continguts de la fe. La pertinença eclesial i la identitat cristiana tendeixen a ser conflictives.

29. S'utilitza una metodologia inductiva, s'insisteix en l'experiència històrica amb la seva problemàtica. L'accent es trasllada de la norma a la persona; dels valors absoluts a la valoració personal; del principi genèric a la situació concreta; dels projectes abstractes a les situacions existencials. O sigui, es refereix a una subjectivitat posada en context. L'anunci es converteix en resposta a les preguntes dels joves i es mesura segons l'exigència de la gradualitat i progressió del ritme juvenil.
30. El grup de base és important, ja que és l'espai concret on es viu el compromís i la pertinença eclesial i social; l'experiència grupal té una funció formativa. Es valora la consciència crítica, la incorporació d'elements d'anàlisi i la projecció informada de l'acció.
31. En contemplar el camí recorregut per l'Institut Marista, ens adonem que alguns d'aquests models van coexistir mitjançant accions pastorals com ara les «Congregacions Marianes» o les «Croades Eucarístiques», l'«Acció Catòlica», els grups «Escoltes» o els moviments juvenils del postconcili, ja siguin de formació de líders o altres, com ara «Món millor», «Ciutat nova», «Renovació carismàtica», «Comunió i alliberament», «Focolars», «Remar» o altres experiències esteses pel món.⁸
32. Avui, a l'Institut Marista hi ha una insistència clara en la missió compartida, l'espiritualitat apostòlica i la solidaritat. I per això són moltes les inquietuds relacionades amb el fet de formular propostes pastorals més àmplies i inculturades. Hi ha una preocupació per suscitar trobades amb els joves des de diferents espais, com ara els l'esport, la vida a l'aire lliure, la lluita ecològica, el protagonisme juvenil o l'acompanyament de joves en

8 COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 44-72.

situació de risc social, drogodependents o potser a la presó, etc. L'experiència de com hem acompanyat els joves en el pas-sat ens mou a replantejar-nos quin tipus d'acompanyament necessiten els joves avui.

33. Sens dubte, i més enllà de les formes, la presència propera i com-promesa amb els joves és el millor model d'evangelització. Així ens ho confirmen joves que han participat en les nostres propostes de la Pastoral Juvenil Marista a diversos racons del món:

GRÀCIES...

- Per la confiança dipositada en nosaltres.
- ✦ Per obrir-nos a un món que de vegades no coneixem i ajudar-nos a conèixer-nos a nosaltres mateixos i els altres.
- ✦ Per l'oportunitat de conèixer Jesús i el carisma marista, per mos-trar-nos un Déu que no està lluny, allà dalt, sinó que és aquí amb tots nosaltres.
- Per ajudar-nos a créixer humanament i espiritualment, per entendre'n's i sostenir-nos i acompanyar-nos en el nostre camí i en la recerca dels nostres somnis.
- ◆ Per ser presents en els nostres riures i tristeses, en el plor i en les nostres alegries; per l'afecte, la comprensió i l'ajuda en tot mo-ment, especialment quan més ho necessitem.
- Per oferir-nos un lloc per créixer com a persones, on aprenem a cuidar, estimar i valorar les nostres pròpies vides.
- ✦ Per ensenyar-nos a valorar les coses petites, per la paciència i voluntat que heu posat en el nostre caminar.
- ✕ Pels bons moments compartits, per viure experiències que han estat molt significatives per a les nostres vides.

- Per l'amistat, la família, el servei, la formació; per formar part de les nostres vides i preocupar-vos per nosaltres.
- ◆ Per l'entrega, la constància, l'afecte, el testimoni d'amor i el temps de les vostres vides que compartiu amb nosaltres.
- ✱ Per continuar somiant el somni de Champagnat.
- Per ajudar-nos a descobrir la realitat.

I ÀNIM...

- ◆ Perquè sou afortunats de tenir l'oportunitat d'ajudar els altres a créixer com a persones i d'afavorir el canvi en la societat.
- Perquè sou un gran suport per als joves. En la PJM trobarem grans persones que es guanyaran un trosset dels nostres cors i que seran una part molt important de les nostres vides.
- ✱ Perquè val la pena lluitar per la causa de Déu i el seu Evangeli.
- ✕ Que continueu presents entre els joves, us feu propers, visibles i continueu amb la mateixa força i interès. Que l'amor que sentiu pels joves creixi dia a dia i, encara que la vida us aclapari amb dificultats, ànim! Crist, Maria i Marcel·lí caminen amb vosaltres.
- Per la gràcia de la consciència crítica.

27

Sortim a l'encontre...

atenció a «com» i «des d'on»

34. En arribar a La Valla, Marcel·lí Champagnat es troba amb el fet que el poble pateix les conseqüències lògiques de la crisi que França viu en aquell moment. Les escoles primàries, que funcionaven en quasi tota la zona que comprenia la seva parròquia abans del 1789, havien desaparegut completament, i molts mestres de l'època, segons un historiador del moment, «eren irreligiosos, borratxos i

Avui, en molts dels nostres països, podem trobar situacions semblants; sens dubte hi ha problemàtiques socials que fan que els nostres infants i joves visquin situacions que d'una manera o d'una altra influeixen en el seu creixement i en el seu futur: pobresa, analfabetisme, droga, suïcidi, famílies desintegrades, sida, atur, etc. Si haguéssim de descriure la realitat del continent, regió, país, província, comarca, municipi o comunitat de cada un de nosaltres... què diríem?

immorals». Els joves vivien, doncs, en la ignorància i estaven abocats a vagabundejar, tal com expressava un informe oficial.⁹

35. Per a Marcel·lí, les circumstàncies del seu temps històric i context van haver de pesar molt aquell matí en què el van cridar al capçal del llit del jove Jean-Baptiste Montagne (17 anys), que s'estava morint i que era víctima de l'exclusió.¹⁰
36. Les lleis eclesials de l'època sostenien que els confessors tenien ordre expressa de no donar l'absolució als qui, entre altres coses, ignoraven els principis de la fe. El jove Montagne no tenia la més petita noció del dogma catòlic i, per tant, no podia confessar-se vàlidament ni rebre l'absolució. Marcel·lí va seure al seu costat i durant dues hores va tractar de parlar-li com va poder de l'existència de Déu i de les veritats essencials per a la salvació. Encara que el jove estava molt malalt per comprendre tot el que se li va dir, Marcel·lí va considerar que estava preparat per rebre l'absolució i així ho va fer. Sabem el final de la història i com aquest fet va marcar la personalitat de Champagnat, confirmant la intuïció que tenia de fundar una congregació destinada a l'educació d'infants i joves.¹¹
37. Essent Champagnat un home de la seva època, coneixedor del que es deia sobre els joves i amb una forta formació sobre les normes eclesials, com va poder actuar així? Imagineu el que hauria passat si Marcel·lí hagués mirat el jove amb els prejudicis d'aquella època? Què hauria passat si no hagués anat a aquella casa, que segurament no reunia les característiques d'una casa cristiana segons els criteris habituals en aquell moment?
38. Champagnat no hi va anar de visita, hi va anar a «trobar» el jove Montagne; no hi va anar a enjudiciar o analitzar una situació, sinó a trobar-se amb «algú» que, com ell, tenia una història, una ve-

9 SAMMON. *Dar a conocer a Jesucristo y hacerlo amar. La vida apostólica marista hoy*, 2006, p. 25-26.

10 SAMMON. *Dar a conocer a Jesucristo y hacerlo amar. La vida apostólica marista hoy*, 2006, p. 26.

11 FURET. *Vida de José Benito-Marcelino Champagnat*, 1989, p. 60-61.

ritat, una realitat. Champagnat no va mirar el jove des del que es deia o se suposava que havia de ser un jove de 17 anys en aquesta època. Tots dos es van trobar des del que cada un era. Sense negar la seva realitat d'adult i clergue, Marcel·lí no va llegir aquesta experiència des de la seva persona, sinó des de la trobada. La necessitat del jove era el més important; les lleis estaven al servei de l'home i no a l'inrevés.

Possibles riscos en les nostres formes de sortir a l'encontre¹²

39. Hi ha ideologies sobre els joves, com n'hi ha sobre els adults o els ancians, i pot ser que moltes vegades ens aproximem als joves des de la perspectiva d'alguna d'aquestes ideologies. Una d'elles és la de l'**autoritarisme generacional**, que té una mirada centrada en la primacia del món adult, justificada en la suposada immaduresa dels joves que es troben en «creixement». Aquesta ideologia està arrelada en alguns ambients culturals i explica les actituds de desconfiança, temor i precaució cap als joves, com si ells fossin sempre i necessàriament font d'irresponsabilitat i falta de criteri. Això ens porta a considerar la joventut com una etapa de trànsit, de preparació. Mira, doncs, el jove des de l'«haver de ser», des del resultat esperat més que des del procés.
40. Una altra ideologia freqüent és l'oposada a l'anterior i es caracteritza per una **sobrevaloració del fet de ser jove**. «Els joves» no són valorats per la seva aportació a la cultura, el que es valora és tenir pocs anys. Els joves són vistos com a «productes de mercat» per al consum, convertits en el model al qual ens hem d'assemblar, independentment de l'edat que tinguem. Això porta com a conseqüència el desprestigi del món adult, un estancament en el procés de creixement en una etapa vital, per part de la joventut.

¹² MARX i ORTIZ. *Formar a los jóvenes según etapas de vida*, 2006, p. 14-17.

41. Totes dues ideologies són oposades i complementàries, corresponen a universos culturals diferents, però totes dues interactuen. Tot i ser conscients que no sempre els límits entre aquestes dues ideologies són totalment clars i precisos, sempre haurem de treballar sent conscients de la dicotomia que hi ha entre el que és tradicional i el que és modern, entre allò que es considera passat de moda i el que es considera innovador.
42. Aquestes maneres d'aproximar-nos afecten la nostra trobada amb els joves. Ens encasellen en alternatives contraposades a l'hora d'estar amb ells i acompanyar-los. Tots nosaltres, en canvi, som invitats a buscar pistes per poder desenvolupar la nostra missió des d'una trobada genuïna.
43. Per anar a trobar els joves allà on són no n'hi ha prou amb «estar amb» ells, sinó que pren molta importància «com hi estem», «la nostra manera d'estar» amb ells en aquest lloc. Per anar a trobar els joves és recomanable estar connectat amb l'experiència de la joventut d'un mateix, cosa que ens permetrà entendre'ls com a diferents de nosaltres en aquest moment i posar-nos en el seu lloc. Estem cridats a anar a trobar els joves des del secret de la recollida, pel que té de sagrat la trobada; des de la contemplació, perquè es tracta de mirar-los no tan sols amb els nostres ulls, sinó amb la nostra ment i, sobretot, amb el cor; i finalment buscant la unió, no la que amuntega, sinó la que en la diversitat ens fa un.

Què esperen els joves de nosaltres?, en què ens desafien?

La joventut ens desafia a...

- ◆ Poder arribar a tots els joves.
- Estar oberts a les propostes dels mateixos joves.
- Continuar creient en ells i acompanyar-los en el seu camí.
- ◆ Canviar junts el món començant per nosaltres mateixos i el nostre entorn.
- Continuar promovent la creació d'un món més just i ètic.
- ✕ Aprofundir la formació de ciutadans honrats per a la construcció d'un món millor.
- ✕ Continuar promovent projectes de cooperació amb les realitats més empobrides.
- Intensificar els projectes de trobades entre joves per reflexionar sobre la construcció d'un món millor.
- ◆ Promoure treballs de voluntariat en la comunitat local.
- Generar l'oportunitat d'anar més enllà de les pròpies fronteres.
- Afavorir el diàleg intercultural.
- ◆ Endinsar-se en el coneixement personal acceptant la pròpia vida.
- Ajudar-los a créixer en la relació amb ells mateixos, amb Déu i amb els altres.
- ✕ Cultivar la dimensió espiritual.
- ✕ Treballar més profundament la dimensió vocacional de la Pastoral Juvenil.

- Ser audaços i prendre la iniciativa de ser més missioners.
- ✦ Aprofundir la vivència del carisma marista, especialment la fraternitat, l'esperit de família, l'amor al treball i la solidaritat.
- ✦ Assolir una presència més gran dels germans al costat dels joves en els espais de la PJM com un lloc on poden desplegar la seva vocació.
- Centrar-se en la realitat i en els valors cristians i maristes.
- ◆ Anunciar una Església que respongui a les necessitats d'aquests temps.
- Treballar en conjunt amb tota la institució marista i altres institucions.
- ✦ Fomentar que la Pastoral Juvenil sigui una prioritat en els fets de cada dia.
- ✦ Estudiar la joventut.

Algunes pistes per al treball amb joves avui¹³

44. Realitzar un treball amb joves significa, abans que res, col·locar-se en obertura al diàleg amb la cultura i les cultures juvenils i procurar parar atenció als elements següents, entre d'altres, per a l'èxit d'una interacció més efectiva.
45. Per a molts joves la trobada amb els iguals (i el grup d'iguals constitueix un dels «llocs» en què se senten més reconeguts i acceptats com són) és un espai de socialització fonamental: s'ha convertit, efectivament, en el lloc bàsic on construeixen la seva identitat; per tant, hem de promoure aquest tipus de grups, entenent que es tracta d'un camí un punt ambigu i imprecís.

¹³ MEJIA. *La globalización reconstruye culturas juveniles*, 2001.

46. Estem cridats a ajudar els joves a conèixer el camp social en què actuaran des de la seva individualitat i col·lectivitat, desplegant les seves capacitats amb vista a ser reconeguts i escoltats des de les seves identitats particulars.
47. Un treball amb joves avui ha de potenciar la capacitat de reconstruir grup amb sentit juvenil, on sigui recuperat en el seu sentit més genuí perquè pugui constituir-se en mediador privilegiat de les relacions amb els altres actors socials.
48. Hi ha molts silencis en la vida dels joves. Hem de respectar-los i saber esperar el moment adequat per ser presents quan ells ens necessiten. Respectar aquests silencis és una manera de respectar la seva autonomia i la seva saviesa personal, de donar el temps necessari perquè elaborin els seus processos personals.
49. En els processos en què participen els joves, hem de generar espais on trobin canals de participació i puguin expressar les seves reivindicacions. Estem cridats a respectar l'organització juvenil, la qual cosa requereix no tan sols una comunicació d'iguals sinó una afinitat en la recerca d'interessos, i implica la integració de les dones joves en els processos marcats per una participació predominantment masculina.
50. Estem cridats a impulsar els joves a la formulació de propostes com a nous interlocutors en l'ordre públic. El reconeixement de les cultures juvenils possibilitarà que els seus interessos estiguin presents en un nou escenari i això n'ampliarà el teixit social.
51. La participació juvenil no pot articular-se només sobre una intervenció que reorienta el jove per integrar-lo al món adult, sinó que ha de facilitar la seva intervenció en l'àmbit públic i privat com una

manera de refermar la seva identitat personal i social, mitjançant la resolució de conflictes i la recerca del consens.

52. Si creiem que l'educació i l'evangelització d'infants, adolescents i joves és una gràcia per al nostre temps, hem de respondre de manera idònia a aquesta crida. Estudiar i conèixer millor aquest fenomen es converteix així en quelcom fonamental. S'estan duent a terme diversos estudis, tant en l'àmbit pastoral com sociològic i psicològic, sobre la joventut: els seus somnis, les seves pors, les seves fites, la seva problemàtica. Cadascun de nosaltres hauria de considerar la joventut com un interès que requereix comprensió i estudi.

Amb Jesús i Champagnat caminem, com a maristes, al costat dels joves

35

53. Jesús inspira la nostra relació amb els joves. Com ell, els invitem a posar-se dempeus: «Talita, cum» (Lc 8,40-46), sent respectuosos amb la seva intimitat personal, creient en les seves potencialitats, capacitats i somnis. Sortim a trobar-los amb una actitud pedagògica nascuda de l'amor a la persona humana i amb la decisió d'acompanyar «la vida» com a lloc privilegiat de trobada. Així, com va fer Jesús amb Zaqueu (Lc 19,1-10), apostem més per processos de vida i fe que pels resultats, acostant-nos als joves amb paraules que confirmen, vinculen i envien. Els acompanyem en el camí de l'amor, en l'amor dels uns als altres (Jn 13,34-35), un amor com el de Jesús, un amor que en ser posat en pràctica revela al món que som els seus deixebles.¹⁴
54. El nostre carisma ens urgeix a estar atents a les crides del nostre temps, als anhels i les preocupacions de la gent, especialment dels joves. Els acollim gustosament i junts, vivint la fraternitat marista;

¹⁴ MARX i ORTIZ. *Formar a los jóvenes según etapas de vida*, 2006, p. 43, 67-70, 90-91.

ens convertim en sembradors d'esperança. El desig d'estar amb els joves en les seves pròpies situacions ens impulsa a crear noves formes d'educació i evangelització. Les paraules «germana» i «germà» expressen de manera molt rica l'estil marista de relacionar-nos: una forma de relació que afirma els altres i els inspira confiança i esperança. Així és com vivim la nostra espiritualitat apostòlica marista i com encarnem la nostra missió: sent germans i germanes de tots els que trobem en el camí de la vida.¹⁵

55. Amb tot el que s'ha exposat, ens sentim interpel·lats a revisar les nostres percepcions respecte de la joventut, evitar diagnòstics simplistes i fer una lectura científica i creient d'aquest espai de trobada amb Déu. Sí, la trobada amb els joves es constitueix en un dels «llocs teològics» de la nostra missió; així ho va ser per a Marcel·lí i així ho continua essent avui per a molts dels seus seguidors.

¹⁵ GERMANS MARISTES. *Aigua de la roca. Espiritualitat Marista que brolla de la tradició de Marcel·lí Champagnat*, 2007, núm. 119, 120, 128, 139, 141 i 147.

2

No puc veure un jove
sense tenir ganes de dir-li com
Jesucrist se l'estima

56. Després d'haver reflexionat sobre els joves i el seu món, ara intentem posar les bases teològiques per a la Pastoral Juvenil Marista. Com a fonament de la nostra dedicació i servei als joves necessitem definir les motivacions que impulsin la nostra missió evangelitzadora en el si de l'Església.
57. En la base de tota acció pastoral hi ha sempre una teologia determinada. Això significa que la nostra acció pastoral prendrà un caire o un altre segons quina sigui la nostra visió de la realitat i de Déu: si en comptes de posar l'èmfasi en Déu com a Pare-Mare, insistim en el fet que Déu és un jutge implacable; o si pensem en l'Església com a societat jerarquitzada i perfecta, en comptes d'imaginar-la com a Poble de Déu. Tant si en som conscients com si no en som, actuem sempre a partir d'una idea determinada de Déu i d'una concepció particular del que significa creure i ser creient.
58. Dèiem en acabar el capítol anterior que «la trobada amb els joves es constitueix en un dels “llocs teològics” de la nostra missió». Sabem que els «llocs» clàssics per al desenvolupament de la teologia han estat les Escriptures i la Tradició. Però en el Concili Vaticà II es van fer paleses la necessitat i la urgència d'entrellaçar, atenent els signes dels temps, la doctrina amb la vida, i la teologia amb les qüestions fonamentals de la societat contemporània. Des de llavors, la teologia pretén correlacionar críticament els elements constitutius de la identitat cristiana amb l'experiència cultural i històrica de la humanitat.
59. La urgència, el signe dels temps per a nosaltres, són els joves. Com a maristes, com a educadors i acompanyants dels joves, prenem la situació particular que ells viuen avui com a element constitutiu per a la comprensió del missatge cristià i per a la nostra missió evangelitzadora.¹⁶ Al mateix temps, intentem escoltar la seva veu,

¹⁶ MORAL. *Cuarenta años después: El Concilio Vaticano II y la pastoral como sensibilidad dogmática*, 2005, p. 544-545.

en els seus múltiples llenguatges, per sentir la crida que Déu mateix ens fa: «Qui acull un d'aquests infants en nom meu, m'acull a mi» (Mc 9,37).

Un Déu apassionat per l'ésser humà

60. Les característiques del Déu que va mostrar Jesús es resumeixen bàsicament en la d'un Déu «gratuït» que no pot fer altra cosa que estimar, un Déu Pare-Mare que vol donar a tots els seus fills la vida i la felicitat. Jesús va viure molt profundament l'experiència de Déu com a Amor i tota la seva vida va voler comunicar aquesta convicció profunda als altres, amb obres i amb paraules. El seu ideal quedava resumit en la imatge del «Regne de Déu»: un Déu que «regna» quan al món es gaudeix de llibertat, justícia, bondat, superació de mancances i acollida del feble.¹⁷
61. Aquest Déu apassionat per l'ésser humà el trobem «reflectit» en la Bíblia, en diferents imatges, sempre sorprenents. Entre elles, contemplem un Déu creador que crea persones creatives; un Déu comunicador que es revela en la història humana; un Déu salvador que actua a favor de la vida, contra tot mal; un Déu acompanyant.
62. Per definir la relació entre l'acció de Déu i l'home no trobem una imatge millor que la d'un Déu que crea per amor, un Déu apassionat per l'ésser humà. Aquesta afirmació es fonamenta en tres eixos, que anirem desenvolupant: a) un Déu creador com a afirmació infinita de l'ésser humà; b) un Déu que es revela amb llenguatge humà; c) un Déu oposat al mal, un Déu que és bondat infinita.

¹⁷ GONZÁLEZ FAUS. *Memoria subversiva, memoria subyugante. Presentación de Jesús de Nazaret*, 2001.

Déu creador que crea persones creatives

63. La creació per part de Déu es realitza únicament i exclusivament per amor a les criatures. Per això només podem veure Déu com a afirmació infinita de l'home i del seu món i no com el seu rival. No substitueix l'acció de criatura, sinó que «crea creadors». Si tot és expressió de l'Amor creador, res no queda fora de la seva presència. Resulta possible descobrir-lo en tot i descobrir-lo actiu, sempre en acció, de manera que tot allò que porti a inserir-se «creativament» en el procés del món respon a la intenció originària del Creador.
64. En la nostra visió de l'ésser humà trobem aquesta paradoxa essencial: no tan sols ens reconeixem com a criatures creades per Déu, sinó que som creats a imatge i semblança seva. Aquesta afirmació obre un horitzó nou de sentit sobre la nostra visió de Déu i de l'ésser humà, i en conseqüència del mateix jove. L'ésser humà no tan sols és un ésser «creat», sinó que és un ésser «creat per a». Tot i ser conscients de la nostra finitud, aquí volem posar l'èmfasi en la nostra capacitat creadora i creativa. Tots nosaltres, joves o grans, no podem quedar-nos ancorats en les nostres limitacions: reconeixem que som naturalment creatius, capaços de superar molts dels nostres límits. Hem de tenir en compte que aquesta capacitat creativa que Déu ens ofereix ens fa responsables d'humanitzar el món i alhora d'estar al servei de la convivència humana solidària.
65. Déu ens vol continuadors de la seva creació. L'ésser humà ha rebut de Déu la capacitat de crear. Des d'aquest punt de vista, la realitat se'ns presenta com un espai de llibertat, on no existeix res totalment acabat. L'ésser humà només pot «humanitzar-se» i realitzar-se plenament quan s'insereix en un món que està en un procés continu de creació, quan es relaciona i s'integra en el treball i en l'atenció per aquest món que té a les mans. En aquest sentit, l'ésser humà està

sempre obert a un projecte de creació i és capaç de descobrir, en les realitats quotidianes, que hi ha quelcom present però encara no manifest. És en aquesta potencialitat on rau la capacitat de somiar de l'ésser humà com a obertura a la utopia.

- 66.** La potencialitat creativa ens remet a la responsabilitat ètica. El fet de ser «amb els altres» i «per als altres» forma part constitutiva de la definició de l'ésser humà. Caminem amb els altres homes i dones compartint amb ells la nostra responsabilitat creadora i creativa per fer un món millor. D'entre les moltes característiques dels joves, destaca la creativitat. És un fet que cal reconèixer. Els joves disposen d'un potencial creatiu enorme que pot ser desenvolupat.

Déu comunicador que es revela en la història humana

- 67.** La creació es prolonga en la revelació. Des del principi de la Bíblia Déu es presenta a l'ésser humà i li manifesta el desig d'establir una aliança amb ell. Fa un pacte amb Noè perquè la vida no sigui suprimida mai més de la terra. Invita Abraham a sortir de la seva terra i fundar un nou poble. Tria Moisès per guiar aquest poble des d'Egipte fins a la Terra Promesa. Envia els profetes per recordar-nos l'aliança feta amb Déu. La paraula creadora de Déu és també paraula alliberadora d'un Déu que s'insereix en la història humana.
- 68.** En la plenitud dels temps, Déu va enviar el seu propi Fill, Jesucrist. La Paraula de Déu es fa carn per habitar entre els éssers humans. Jesucrist va venir per revelar-nos Déu: «Qui m'ha vist a mi ha vist el Pare» (Jn 14,9). Anuncia el Regne de Déu a tots els qui es troben «cansats i aclaparats»: els pobres, els malalts, els exclosos del sistema religiós, els pecadors, les dones i els infants. Amb la seva mort i resurrecció va transmetre a tots la vida divina.

De fet, ja ho havia anunciat: «Jo he vingut perquè (...) tinguin vida, i en tinguin a desdir» (Jn 10,10).

69. A la Pentecosta, Déu difon als apòstols i a Maria el do de l'Esperit Sant. Diu la Bíblia que, quan van rebre l'Esperit, els apòstols van començar a parlar en diverses llengües, i que tots els qui eren a Jerusalem, vinguts d'arreu (Ac 2,1-12), els escoltaven parlar en el seu propi idioma. En contraposició a Babel, torre de la confusió i la distància, Jerusalem és la ciutat de la comunicació plena amb Déu i de la comunió humana. Així, l'Església es converteix en un espai on es comunica la vida divina a totes les persones.
70. La Bíblia és el lloc privilegiat de la Paraula de Déu. Aquesta paraula, expressada amb paraules humanes, ens ajuda a descobrir una Presència amorosa que habita en tots i a tots vol manifestar-se. Però la revelació no és quelcom que «ve de fora», sinó que «surt de dins»: consisteix justament a adonar-se de la Presència que ens habita i que se'ns intenta manifestar des de sempre.¹⁸ La revelació es realitza en i a través del lent, dur i sinuós treball de la subjectivitat humana.¹⁹ És la llavor de la Paraula oculta en la joventut.
71. L'evangelització es fonamenta en la manera com Déu s'ha revelat a l'ésser humà i determina les modalitats amb què els cristians ens comprometem a continuar l'anunci de la seva presència alliberadora al món: «Les paraules de Déu expressades amb llengües humanes s'han fet semblants a la parla humana, com en un altre temps el Verb del Pare Etern, prenent la carn de la debilitat humana, es va fer semblant als homes». A la llum d'aquestes paraules del Concili Vaticà II entenem que el lloc de revelació de Déu no pot ser un altre que el de l'experiència humana.

¹⁸ TORRES QUEIRUGA. *Repensar la resurrección. La diferencia cristiana en la continuidad de las religiones y de la cultura*, 2003, p. 119-122. A MORAL. *Creado creador. Apuntes de la historia de Dios con los hombres*, 1999, p. 73-112.

¹⁹ CONCILI VATICÀ II. *Dei Verbum*, 1966, núm. 2-3.

72. La tasca de conèixer Déu i el seu projecte no comença per Déu en ell mateix. El coneixem perquè se'ns ha revelat a través d'un home concret, en l'home «Jesús de Natzaret». En aquesta perspectiva, el centre de les relacions entre Déu i els homes no és res més que la vida; per això, la fe o la religió i l'Església existeixen al servei de la vida i de la humanització de la persona humana.
73. Els llenguatges juvenils són espais privilegiats de la comunicació de Déu. És tasca de l'Església saber escoltar els joves allà on són, amb els matisos propis de les seves cultures. En confrontar aquests llenguatges amb la Paraula de Déu es pot produir un enriquiment mutu, amb noves relectures i noves interpretacions.

Déu salvador que actua a favor de la vida, contra tot mal

74. La creu mostra, amb tota la força, la inevitabilitat del mal. En diferent mesura, però sempre de forma dramàtica, experimentem la capacitat humana de produir el mal: guerres genocides, frens durs a la llibertat, violències físiques i morals, malalties, misèries, menyspreu de la vida. Els joves es troben entre els més afectats per aquests factors. Però la creu no és l'últim, desemboca en la resurrecció. El mal no té l'última paraula. Si Déu crea, és perquè el món val la pena.
75. El nucli dels evangelis és precisament la proclamació de la mort i la resurrecció de Jesús. El Nou Testament mostra que, a la llum de l'esdeveniment pasqual, tota la vida de Jesús és presència de Déu entre les persones, acció de Déu a favor de l'ésser humà, de forma especial i preferencial pels pobres i exclosos. En Jesucrist descobrim quin és el projecte d'ésser humà somiat des de sempre per Déu. Per la fe en la resurrecció es manifesta una manera d'entendre l'ésser humà.

76. D'aquesta manera, fe i experiència humana es troben en una relació recíproca contínua i permanent que es repeteix constantment. L'experiència religiosa cristiana consisteix a viure, en l'àmbit de la comunitat cristiana i per l'acció de l'Esperit Sant, la trobada amb Crist Ressuscitat. Aquesta trobada ens condueix a una identitat personal nova, que es manifesta en un estil de vida caracteritzat pel do d'un mateix.

Descobrim Déu en el rostre, en la paraula i en la vida dels joves

77. En la humanitat de Jesús, Déu ve a nosaltres amb rostre visible, assumint plenament la realitat humana. El misteri de l'Encarnació és la perspectiva fonamental que ens permet entendre el projecte d'alliberament que Déu té per als homes, viscut i anunciat per Jesús de Natzaret.
78. En la integració entre l'experiència concreta del jove actual i l'experiència cristiana fonamental, narrada en la Bíblia i en la tradició cristiana posterior, es configura l'experiència d'alliberament per als joves d'avui. En contacte directe amb ells, descobrim les seves esperances i frustracions, els seus desitjos i aspiracions. Així, des de la seva pròpia realitat, pensem, projectem i desenvolupem què (i com) anunciar de l'Evangeli o les bones notícies que ens vénen del Déu de la vida.
79. La vida i el rostre dels joves (de cada jove) són per a nosaltres lloc de revelació i de trobada amb el Déu de la vida. Descobrim i ex-

perimentem Déu en les realitats quotidianes de la nostra vida. Aquesta lectura creient de la realitat ens ajuda a interpretar la seva acció alliberadora en el món. Inspirats per Maria, percebem la vida i el rostre de cada jove com el lloc on escoltem, servim i estimem Déu.²⁰

80. Les cultures juvenils són un tret particular d'aquesta revelació. Considerar el jove com a lloc teològic és acollir la veu de Déu que ens parla a través d'ell i de les seves diferents formes d'expressió. Això suposa superar una visió estreta de la revelació, que alguns consideren com un dipòsit fix, una sèrie de conceptes rígids i immutables, incapaç de percebre els canvis de la societat i de la comunitat cristiana i, menys encara, les interpel·lacions que neixen de la realitat juvenil. Significa també no voler sacralitzar el jove ni tampoc tractar-lo de forma ingènua, ignorant les dinàmiques de pecat presents en la seva vida i en la societat.²¹

Jesucrist, viu i present en el món i en la vida dels joves²²

81. Convençuts que Crist és el centre i la raó de les nostres vides, el considerem com el model del nostre caminar cap al Pare, sota l'acció de l'Esperit. Déu es va fer home encarnant-se en la persona de Jesús. «L'amor de Déu es torna concret i visible quan, en la plenitud dels temps, Déu va enviar el seu Fill».²³ En aquest amor, «Emmanuel», «Déu amb nosaltres» (Is 7,14), la presència de Déu assoleix la seva plenitud en el caminar i en la vida dels joves. En Jesús, Déu es fa home, es fa jove. En Jesús viu i present, els joves troben la plenitud de les seves vides.²⁴

20 GERMANS MARISTES.
Actes del XIX Capítol general.
Document Espiritualitat
Apostòlica Marista, 1993,
núm. 12, p. 14.

21 CNBB. *Evangelização da*
juventude. Desafios e perspectivas
pastorais, 2007, núm. 80-81.

22 CELAM. *Civilización del Amor,*
tarea y esperanza, 2001,
p. 97-118.

23 CNBB. *Marco Referencial da*
Pastoral da Juventude do Brasil,
1998, p. 124.

24 CELAM. *Civilización del Amor,*
tarea y esperanza, 2001, p. 97.

82. A Natzaret, vivint la vida normal d'un jove de la seva època, va créixer «en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes» (Lc 2,52).²⁵ Situat en un espai i un temps determinats, Jesús va adoptar actituds definides respecte dels medis social, polític, cultural, econòmic i religiós. Home autèntic, optimista enfront del futur, afronta el conflicte, viu la llibertat i allibera; va a trobar les persones; compromès amb el seu poble resa al Pare. Jesús va invitar a formar comunitat perquè només així es pot experimentar i entendre el Regne.
83. Només en la petita comunitat és possible aprendre els valors fonamentals del nou estil de vida que Jesús proposa: els béns compartits (Mt 6,24); la fraternitat i igualtat entre tots (Mt 23,8-10), l'autoritat com a servei: «Si algú vol ser el primer, que es faci el darrer de tots i el servidor de tots» (Mc 9,35); l'amistat fins a no tenir secrets (Jn 15,15), la nova forma de viure la relació entre home i dona (Mt 19,1-9). En la comunitat i en el servei als altres, es comprèn amb plenitud el seu projecte de salvació.²⁶
84. Jesús convoca els joves a construir i viure un estil de vida en l'amor, a pregar des de la vida, a anunciar amb les seves vides alegres i intenses que l'amor autèntic és possible, i a reconèixer en aquest camí la presència del Déu de la Vida. Ens invita a perdonar i ser perdonats. La seva mateixa veu es continua sentint avui per animar tants joves caiguts, desanimats per les dificultats de la vida que els toca afrontar.²⁷

²⁵ CELAM, *Civilización del Amor, tarea y esperanza*, 2001, p. 98.

²⁶ CELAM, *Civilización del Amor, tarea y esperanza*, 2001, p. 103-104.

²⁷ CELAM, *Civilización del Amor, tarea y esperanza*, 2001, p. 115.

L'evangelització, essència de la missió marista

85. La persona de Jesús de Natzaret fonamenta la vocació i la missió de l'Església al món: proclamar l'Evangeli als homes contribuint a la construcció del Regne de Déu sobre la terra. Evangelitzar és la identitat més profunda de la comunitat eclesial. L'Església és enviada per Jesús perquè, amb la força del seu Esperit, reveli als homes i les dones el rostre de Déu-Amor i el sentit de la vida humana.²⁸
86. Com a maristes, Jesús i el seu Evangeli ens apassionen. Ell és la raó del nostre ser i del nostre fer. Marcel·lí Champagnat va definir l'essència de la missió marista: «donar a conèixer Jesucrist i fer-lo estimar». Ell ens va somiar mestres i catequistes que estructurassin tota la vida comunitària i personal des de la missió d'evangelitzar mitjançant l'educació d'infants i joves, especialment els més desatesos. Amb la nostra acció pastoral fem realitat l'anhel de Marcel·lí Champagnat: «No puc veure un jove sense tenir ganes de dir-li com Jesucrist se l'estima».
87. Intentem ser apòstols per als joves, evangelitzant-los mitjançant la nostra vida i la nostra presència entre ells.²⁹ L'amor pels joves, especialment pels pobres, és el senyal d'identitat de la nostra missió.
88. Estem atents a la realitat dels joves d'avui. Responem al seu anhel de buscar sentit a la vida presentant-los Jesús, el seu model de persona i el seu projecte de Regne. Estem convençuts que l'acollida de la novetat de l'Evangeli aporta felicitat i dona sentit a la vida. Assumir aquesta novetat ens situa a contracorrent d'alguns valors socialment dominants:

²⁸ PAU VI. Exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi*, 1975, núm. 14.1 GERMANS MARISTES, *Constitucions i Estatuts*, 1998, núm. 79.

²⁹ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 78.

- L'amor generós i gratuït que transcendeix la tendència a quedar tancats en la pròpia gratificació.
- ◆ La cooperació i el fet de compartir que posen la solidaritat per damunt de la competència, l'èxit personal i el benestar econòmic.
- ✱ La invitació a viure el sentit profund de comunitat que ens treu de l'individualisme.
- La crida al compromís amb els altres, que ens desperta del risc de la indiferència.

89. Les nostres accions amb els joves tenen lloc segons modalitats comunes a processos educatius i comunicatius. Contribuïm a fer que cada persona prengui consciència de la seva pròpia identitat, de la llibertat de mirar al futur amb esperança, de la capacitat de reconèixer-se protagonista en la complexa trama de l'existència personal i col·lectiva, de ser agent transformador de la pròpia realitat i d'integrar la fe i la vida.

90. Com Marcel·lí Champagnat, som creatius i audaços per accedir a la vida i al món dels joves. Hi mantenim una actitud oberta i acollidora. Volem ser germans i germanes en el seu camí de desenvolupament humà i cristià. L'estil educatiu marista es fonamenta en una visió veritablement integral de la persona. Promoure el creixement humà és inherent al procés d'evangelització.³⁰

El model d'Església de la nostra acció evangelitzadora

91. Som Església, poble de Déu, una Església missionera que desobreix, contempla, estima i agraeix la presència i l'obra de Déu en

³⁰ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 70, 169 i 170.

cada ésser humà, i comparteix amb totes les persones, sobretot amb els pobres, els goigs i les esperances, les angoixes i les tristesses.³¹ Una Església dinàmica que se sent en missió perquè tots els homes i les dones puguin descobrir l'acció i la calor de l'Esperit, establint mediacions oportunes perquè puguin trobar-se amb el Déu de la vida. Una Església missionera:

- ◆ Que té en compte la realitat sociocultural per comprometre-s'hi des de la promoció de la persona.
- Que atén la persona del jove oferint-li un projecte de vida.
- ✦ Que està cridada a canviar algunes expressions per fer-se més humana, acollidora i inculturada.
- ✦ Que ha d'aspirar a un servei compromès en la societat, en especial amb els més necessitats.
- Que procura ser una Mare que acompanya el jove en la seva aventura de sortir de l'èxode de les dependències.

92. La nostra missió evangelitzadora amb els joves ens impulsa a ser ferment i a promoure una Església acollidora, participativa, evangèlica, profètica i fraterna.³² Un model d'Església que:

- ◆ Prioritza l'atenció i el servei a la persona humana concreta i als seus problemes.
- ✦ Viu amb autenticitat l'experiència religiosa.
- Viu en fidelitat a la comunitat eclesial.
- ◆ Es manté sempre amb un sentit de recerca de la millora espiritual.
- Es troba en procés, en camí, mantenint una actitud realista i encarnada en el món.

31 CONCILI VATICÀ II. *Gaudium et spes*, 1966, núm. 1.

32 ASSEMBLEA INTERNACIONAL DE LA MISSIÓ MARISTA. *Documento*, a *FMS Mensaje* 38, 2008, p. 83.

- ✱ Sent compassió davant del dolor del món i es compromet en la seva transformació.
- ✱ Viu en actitud pasqual, testimoniant l'esperança als homes i dones del nostre temps.³³

93. Mostrem un rostre d'Església acollidora que es manifesta a través d'un equilibri delicat entre l'acollida incondicional que accepta el jove tal com és i l'acollida condicionada al compromís per part del jove de correspondre a l'amor amb algun canvi en la seva vida.

94. L'amor al jove també l'expressem en la confiança. La manera més concreta de donar confiança als joves d'avui és tornar-los el protagonisme que la vida social moltes vegades els nega. Ho concretem, d'una banda, en l'àmbit individual, ajudant a personalitzar el procés de creixement (sentiment i voluntat) i, d'una altra, en el protagonisme en l'àmbit social, ajudant el jove a assumir responsabilitats amb els altres i amb la societat (compromís i participació).³⁴

95. La fraternitat és un tret marista que defineix la nostra manera de relacionar-nos amb els joves.³⁵ Ens sentim cridats per Déu a compartir amb els joves aquest do. La fraternitat constitueix una forma de relació i un rostre d'Església que inspira confiança i esperança.

96. Estem invitats a ser profetes del nostre temps, a escoltar les crides que Déu ens fa a través de la vida i el patiment de tants germans i germanes que es troben al marge de la societat. En aquestes realitats concretes, sentint-nos responsables d'anunciar l'Evangeli i de denunciar la violació del rostre de Déu, present en cada persona, pren forma i es concreta la nostra missió, enriquida amb els continguts concrets de la realitat que ens circumda. En aquest procés ens acostem als joves i prenem consciència dels seus somnis i projectes i

33 PRAT. *Y les lavó los pies*, 1997, p. 194-206.

34 POLLO. *Comunicazione educativa*, 2004, p. 65.

35 GERMANS MARISTES. *Aigua de la roca. Espiritualitat Marista que brolla de la tradició de Marcel·lí Champagnat*, 2007, núm. 119.

de les seves dificultats reals. Això ens ofereix la matèria primera per convertir-nos de fet en constructors de justícia i pau al món. És una Església profètica en línia amb la vocació profètica de la joventut.

97. Maria, igual que Marcel·lí Champagnat i els primers germans, inspira el model d'Església que oferim als joves, reflex de la dels primers cristians. «Aquesta “església mariana” té el cor d'una mare: ningú no queda desatès. Una mare creu en la bondat de les persones i perdona amb facilitat. Respectem l'itinerari personal de cadascú. Hi ha lloc per a aquells que tenen dubtes i incerteses espirituals, hi ha lloc per a tothom. S'escolta i es dialoga. El repte i la confrontació es fan amb honestat i transparència».³⁶
98. En la nostra acció pastoral potenciem, especialment, la vida en grup. La vida del grup és l'ambient eclesial de la nostra presència amb els joves. Treballem perquè els grups juvenils puguin ser veritables llars on es pugui viure l'experiència cristiana del fet de compartir, de la fraternitat, de la coresponsabilitat i del compromís amb la societat, especialment amb els més necessitats.

³⁶ GERMANS MARISTES. *Aigua de la roca. Espiritualitat Marista que brolla de la tradició de Marcel·lí Champagnat*, 2007, núm. 114.

3

L'Hermitage,
la nostra casa
comuna

99. Partint de les fonamentacions sociològiques i teològiques establertes als capítols anteriors, ens centrem ara en la nostra manera d'entendre la Pastoral Juvenil Marista. Partim d'una definició àmplia, per concretar després la nostra comprensió particular com a maristes.

La Pastoral Juvenil, un lloc privilegiat per a l'evangelització dels joves

100. La Pastoral Juvenil és la resposta de la comunitat cristiana a les necessitats dels joves, i també suposa compartir els dons peculiars dels joves amb aquesta mateixa comunitat.³⁷ «El que es necessita avui dia és una Església que sàpiga respondre al que la joventut espera. Jesús vol entrar en diàleg amb ells i, per mitjà del seu Cos que és l'Església, proposar-los la possibilitat d'una decisió orientada a un compromís vital. Com va fer Jesús amb els deixebles d'Emmaús, l'Església ha de convertir-se avui en companya de viatge dels joves».³⁸
101. La Pastoral Juvenil intenta seguir amb els joves un procés semblant a l'usat per Jesús amb els seus deixebles:
- És un lloc on es promou el creixement personal i espiritual dels joves, ajudant-los a ser protagonistes de la seva existència i oferint-los l'oportunitat de construir el seu projecte de vida tant per a la seva realització personal com per implicar-se en la transformació del món.
 - ◆ És un lloc on els joves poden trobar-se amb la comunitat cristiana més àmplia per fer el seu camí de fe amb altres joves.

³⁷ UNITED STATES CONFERENCE OF CATHOLIC BISHOPS. *Renewing the vision*, 1997, p. 1.

³⁸ JOAN PAU II. Meditació durant la vetlla de pregària amb els joves en la Jornada Mundial de la Joventut, 1995, a les Filipines.

- A mesura que els joves es van fent més conscients de la seva identitat, es van compromentent en el servei als altres i participen activament en la vida i missió de l'Església.

I02. Els joves tenen una capacitat peculiar de comunicació i de convenciment que fa possible, mitjançant l'exemple, que altres joves arribin a una trobada personal amb Jesús i amb el seu projecte de vida.

I03. «Els joves no han de considerar-se simplement com a objecte de la sol·licitud pastoral de l'Església; són, de fet –i han de ser animats a ser-ho–, subjectes actius, protagonistes de l'evangelització i artífexs de la renovació social».³⁹ El protagonisme juvenil ha de fer-se realitat, en primer lloc, en l'ambient juvenil mateix. És oportú recordar les paraules del Concili Vaticà II: «Els joves han de ser els apòstols primers i immediats del jovent, practicant l'apostolat entre ells mateixos, tenint en compte l'ambient social en què viuen».⁴⁰ Pau VI, a *Evangelii nuntiandi*, reafirmava la mateixa idea: «Cal que els joves, ben formats en la fe i la pregària, esdevinguin cada vegada més els apòstols de la joventut. L'Església espera molt d'ells».⁴¹

39 JOAN PAU II. Exhortació apostòlica *Christifideles laici*, 1988, núm. 46.

40 CONCILI VATICÀ II. *Apostolicam Actuositatem*, 1966, núm. 12.

41 PAU VI. Exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi*, 1975, núm. 72.

42 FARRELL. *Achievements from the Depths*, 1984, p. 41.

Marcel·lí Champagnat i els joves

I04. Durant les seves vacances com a seminarista, Marcel·lí es valia de totes les oportunitats possibles per trobar-se amb els joves i parlar-los de l'amor infinit de Déu cap a ells.⁴² Sabem també que, com a jove vicari, anava pels poblets de La Valla buscant i catequizant els joves. El preocupava enormement la situació religiosa, social i econòmica de la joventut del seu temps i volia fer alguna cosa per posar-hi remei.

- 105.** La seva trobada amb un jove moribund, Jean-Baptiste Montagne, el 28 d'octubre de 1816 al llogarret de Les Palais,⁴³ va ser el detonant perquè un somni que tenia des de feia temps es fes realitat. Mogut per l'Esperit Sant, va reunir alguns joves perquè anessin pels poblets a parlar als infants sobre Déu i el seu gran amor i afecte cap a ells. Va formar gradualment aquests joves en una comunitat al voltant de Maria i els va anomenar «Germanets de Maria».⁴⁴
- 106.** Juntament amb els Germans, Champagnat dedicava una atenció especial als infants més pobres i els acollia calorosament a L'Hermitage. I, malgrat els recursos limitats de la comunitat, feia tot el que podia per satisfer les seves necessitats més bàsiques.⁴⁵
- 107.** Al darrere d'aquesta passió pels infants i joves, descobrim la viva consciència de Marcel·lí que Déu es revela a través de les persones i dels esdeveniments quotidians.⁴⁶
- La seva espiritualitat descansava en la base sòlida del seu amor a Déu i als altres. El Déu de Marcel·lí no era un Déu abstracte. Va estimar profundament la humanitat de Déu revelada en Jesús.
 - ◆ Estava convençut que per tenir una relació d'amor amb Déu cal que hi hagi també una relació d'amor amb les altres persones.
 - Mitjançant l'exercici de la presència de Déu, veiem com Marcel·lí desitjava i buscava la companyia d'un Déu proper.
- 108.** Marcel·lí tenia una espiritualitat profunda i unes qualitats especials que van marcar la seva manera d'abordar els esdeveniments quotidians. Aquí trobem la base de la nostra espiritualitat marista:
- ✦ La vivència d'una vida cristiana molt pràctica.

⁴³ FARRELL. *Achievements from the Depths*, 1984, p. 64.

⁴⁴ FARRELL. *Achievements from the Depths*, 1984, p. 66.

⁴⁵ FURET. *Vida de José-Benito-Marcelino Champagnat*, 1989, p. 70.

⁴⁶ SAMMON. *Una revolución del corazón*, 2003, p. 28 i 48.

- ✕ La seva habilitat per trobar les solucions adequades als problemes.
- El seu instint especial per superar obstacles, fins i tot quan tot semblava perdut.
- ✦ La seva sensibilitat envers cada persona, en tractar d'oferir respostes concretes a les seves necessitats.
- ✱ La seva senzillesa i la seva confiança en la presència de Déu.
- La manera com s'abandonava a la protecció de Maria.
- ◆ El seu desig de ser Església, comprenent tot el món dels joves.

I09. Tot això inspira la nostra manera d'estar amb els joves i hauria de caracteritzar, per tant, la Pastoral Juvenil Marista.⁴⁷

62

Pastoral Juvenil Marista

II0. El centre de la missió de Marcel·lí Champagnat era «donar a conèixer Jesucrist i fer-lo estimar», veient en l'educació el mitjà per dur els joves a l'experiència de la fe i de fer-ne «bons cristians i bons ciutadans». Nosaltres, com a seguidors seus, assumim aquesta mateixa missió⁴⁸ a través de diferents estructures i projectes, un dels quals és la Pastoral Juvenil Marista (PJM).

III. Molts joves es troben avui lluny de l'Església i qüestionen la rellevància que té en les seves vides. La PJM se'ns presenta com un lloc privilegiat per trobar-nos amb els joves i acompanyar-los en la seva experiència personal i comunitària de fe, ajudant-los a descobrir el rostre d'una Església viva, jove i propera.

⁴⁷ SAMMON. *Dar a conocer a Jesucristo y hacerlo amar. La vida apostólica marista hoy*, 2006, p. 45.

⁴⁸ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 69 i 70.

- II2. A través de moltes estructures i projectes educatius en tot el món, els maristes estem en contacte directe amb els joves i coneixem el seu entusiasme i la seva vehemència. Estem ben situats per poder canalitzar la seva fam de pertinença, oferint-los programes que puguin donar sentit a les seves vides. D'aquesta manera, ens trobem en una posició privilegiada per fer una contribució significativa a la vida de l'Església i dels joves mitjançant una Pastoral Juvenil organitzada, orgànica, estructurada i sistemàtica.
- II3. La PJM, com a oferta d'educació integral, vol ajudar a fer que els joves, a partir de les seves pròpies realitats, actuïn d'una manera cada vegada més reflexiva, intencional, conscient, contextualitzada i organitzada, amb vista a promoure una renovació en l'Església i una transformació en la societat. D'aquí que hàgim d'estar atents per formar líders entre els mateixos joves.
- II4. Ajudar a despertar el protagonisme dels joves formant la seva consciència cívica i sociopolítica és de la màxima importància en el seu procés de maduració i en el seu compromís amb la construcció d'una societat marcada per l'acollida de la diversitat i la realització de la pau. La formació integral passa pel reconeixement de l'altre i de les seves necessitats, com qui interpel·la i fa sentir semblant.
- II5. Assumint les característiques maristes que ens són pròpies, en la PJM tractem d'acompanyar els joves perquè puguin arribar a viure com a deixebles de Jesús i com a fills o filles de Champagnat. Oberts a tots els joves, els acollim amb afecte, sense fer distincions de fe, color o ètnia, però parant una atenció especial als més marginats.

Característiques de la Pastoral Juvenil Marista

II6. La PJM té una dimensió educativa clara; per això es requereix un cert nivell d'organització, estructura i sistematització. Això implica que cada grup juvenil ha de tenir un programa ben pensat, amb metes i objectius específics per a un període de temps. Els mitjans per assolir els objectius han d'estar ben especificats i cal incloure-hi totes les possibles activitats que el grup ha de dur a terme. Altres factors, com les persones responsables, els llocs i els instruments per aconseguir els objectius, han d'estar identificats. Finalment, el programa ha de ser avaluat constantment, comptant amb la participació dels joves.

II7. Una de les característiques bàsiques de la Pastoral Juvenil Marista és ser una proposta conscient, intencional i explícita d'evangelització dels joves. Atesa la pluralitat de realitats juvenils, cal projectar una pastoral diferenciada i orgànica que tingui en compte i respongui a les diverses situacions i actituds dels joves davant de la fe i davant de la vida. Adaptem la nostra tasca pastoral a l'edat, el caràcter i les circumstàncies dels grups concrets amb què treballem.⁴⁹ Elaborem un procés en el qual es vagin marcant d'alguna manera els passos que es van donant i l'evolució viscuda.

II8. Conscients que Déu no parla als individus en abstracte, sinó que la revelació es dona en l'experiència de la vida ordinària, la PJM pren com a punt de partida els temes que afecten la joventut directament o indirectament. Qüestions com l'ecologia, la promoció dels drets humans i la dignitat de l'home i de la dona han de reflectir-se en els temes de discussió o en altres activitats.

II9. La PJM vol posar la persona humana al centre dels seus interessos. Això requereix que cada activitat del grup ha d'estar estretament

⁴⁹ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 180.

relacionada amb la vida dels joves, que són els interlocutors directes i els protagonistes. «En grups reduïts o de manera individual, els ajudem a concretar els seus ideals i a convertir-los en objectius adequats a la seva edat i a les seves circumstàncies».⁵⁰

I20. La PJM necessita una certa estructuració, en la qual es detallin responsabilitats compartides per diverses persones, encarregades de diferents funcions. Pot tractar-se de líders, animadors, assessors, acompanyants, coordinadors o altres persones segons cada context. En tot cas, és important que tots sentin que tenen quelcom per aportar al grup. Actuant així, l'organització es converteix en un instrument privilegiat per impulsar el protagonisme juvenil.

I21. Una PJM estructurada requereix també:

- Que hi hagi una formació bàsica per a líders i formadors, amb un èmfasi especial en lideratge juvenil, direcció espiritual i acompanyament.⁵¹
- ✦ Que es tinguin pautes escrites, adaptades a la situació local, per a líders i animadors maristes.
- ✦ Que es marqui un punt d'inici i un punt final en el procés de formació ofert per la PJM, conscients que l'educació dels joves és quelcom obert que es construeix quotidianament des de les seves diverses experiències.
- Que constin de manera clara els objectius de cada grup i també la manera de formar grups en cada etapa o nivell.
- ◆ Que els continguts i metes estiguin ben definits per a cada nivell i grup d'edat.
- ✦ Que hi hagi acompanyants preparats.

⁵⁰ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 181.

⁵¹ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 181.

Elements maristes bàsics

I22. La PJM es basa en una mística i en un estil pedagògic característic que Marcellí i els primers germans van iniciar i que va ser innovador en molts aspectes.⁵² En col·laboració amb moltes altres congregacions i associacions, participem de l'acció pastoral de l'Església entre els joves, aportant el que ens caracteritza com a maristes.

Presència

I23. Com a maristes, sabem molt bé que eduquem, sobretot, fent-nos presents als joves, demostrant que ens en preocupem personalment. En la PJM, «els oferim el nostre temps més enllà de la nostra dedicació professional i intentem conèixer-los individualment».⁵³

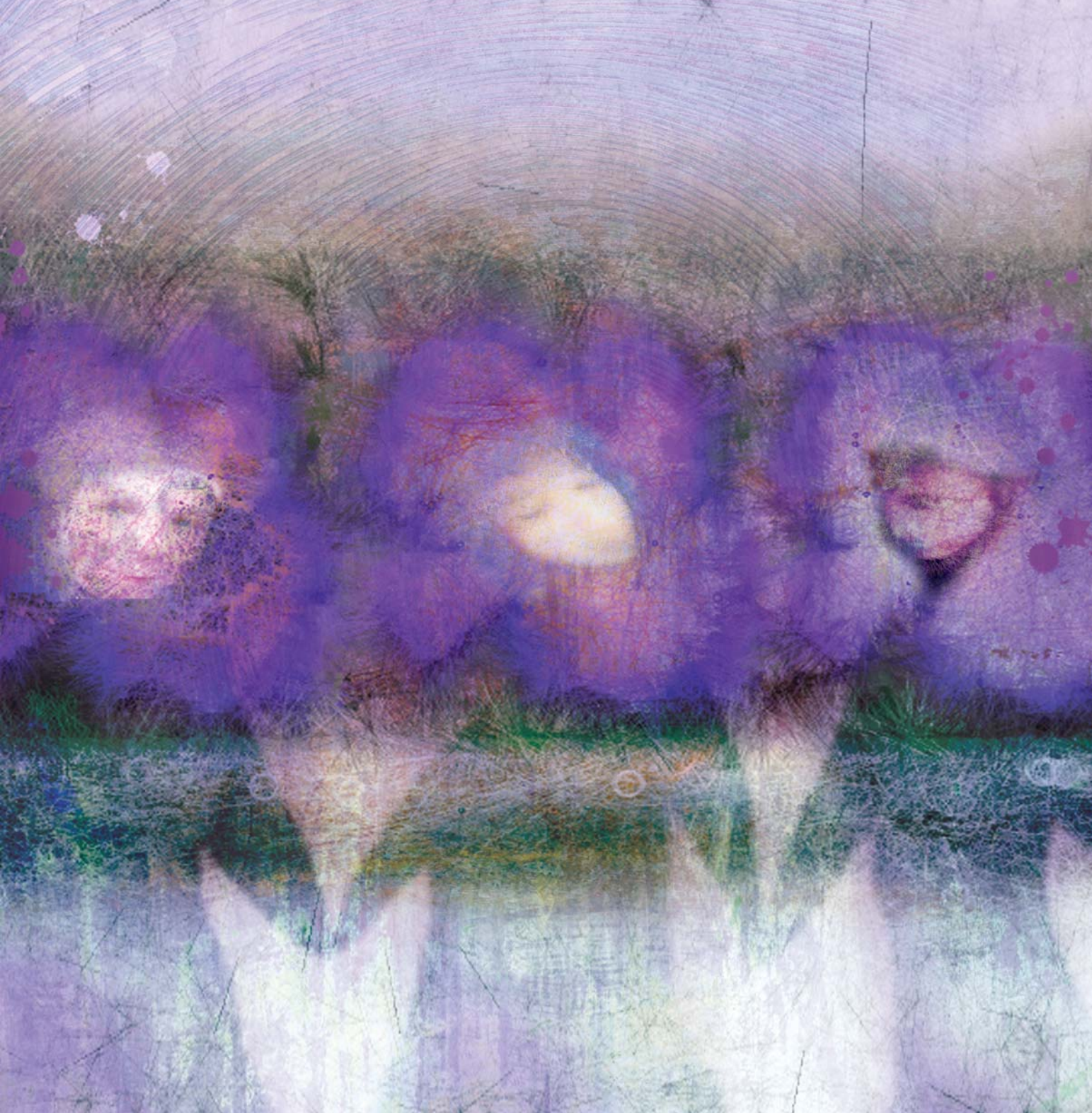
I24. La presència no consisteix només a passar el temps amb ells com a grup, sinó que ens trobem amb ells individualment per establir una relació personal i escoltar els seus anhels i aspiracions. Una relació que vol anar més enllà d'un coneixement superficial, oferint una amistat caracteritzada per la confiança mútua i el fet de compartir. I això requereix una preparació pedagògica i científica.

I25. La nostra meta en la PJM no és només donar instruccions morals o religioses, sinó que volem portar-los a comprendre i apreciar el que significa ser joves cristians compromesos i bons ciutadans. Per aconseguir-ho, hem de viure entre ells, hem de tenir-los amb nosaltres durant un temps prolongat.⁵⁴

⁵² GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 97.

⁵³ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 99.

⁵⁴ FURET. *Vida de José-Benito-Marcelino Champagnat*, 1989, p. 547-548.

Senzillesa, humilitat i modèstia

- I26.** La PJM no seria completa si no oferís als joves l'oportunitat d'explorar i comprendre el camí, l'espiritualitat i la persona de Marcel·lí Champagnat i dels primers germans. Marcel·lí, com a jove en creixement, se'ns ofereix com a model de senzillesa. En el món materialista i consumista d'avui, aquesta virtut es veu com a signe de debilitat, com el fracàs dels qui van quedar al marge en la carrera a la recerca de fama i poder.
- I27.** La senzillesa, complementada amb la humilitat i la modèstia, s'expressen tradicionalment entre nosaltres amb el símbol de les tres violes i es troben veritablement en la base de l'espiritualitat i personalitat de Marcel·lí. Aquestes virtuts ens animen a portar un estil de vida senzill evitant tota forma de presumpció i superficialitat. Diem el que creiem i demostrem que creiem el que diem, tractant de ser honestos en les nostres vides.⁵⁵

Esperit de família

- I28.** El P. Champagnat desitjava que els germans s'estimessin els uns als altres com els primers cristians. En la PJM formem una gran família amb els joves i amb els qui col·laboren amb nosaltres; tots ens sentim com a casa i iguals, de tal manera que es pugui dir de nosaltres com dels primers cristians: «Mireu com s'estimen».⁵⁶

- I29.** Inspirant-nos en Maria, com van fer el P. Champagnat i els primers germans, la pedagogia de l'esperit de família és una escola de fe per als joves. Servim i acompanyem els joves en el seu camí de trobada amb l'amor i la tendresa de Déu. Els oferim amor i afecte, de manera que puguin descobrir, progressivament i des d'una opció de llibertat

⁵⁵ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 103-104.

⁵⁶ GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 103-104.

personal, la confiança i el diàleg, i també la celebració i l'experiència comunitària de la fe.⁵⁷ El jove sospira per la vivència familiar.

- I30.** En promoure l'esperit de família, oferim oportunitats als joves –en la mesura que sigui possible– perquè puguin relacionar-se amb joves maristes d'altres parts del món, començant pels de la mateixa regió de l'Institut, somiant la humanitat com una gran família.

Amor al treball

- I31.** Champagnat no tan sols ens anima a valorar el treball manual; ell mateix es posava al capdavant dels germans en el cultiu de l'hort, en la construcció de la casa o en la fabricació de claus. Va dur a terme tots aquests projectes amb gran entusiasme. Nosaltres, com a seguidors seus, no ens neguem a arromangar-nos la camisa i a embrutar-nos les mans amb pols i fang.
- I32.** Inspirats per Marcellí, duem a terme la formació dels joves amb dedicació, zel i involucrant-nos-hi d'una manera pràctica. Els preparem a tenir passió per la feina i a respectar el treball dels altres. La PJM ajuda els joves perquè siguin autònoms i creatius. Promovem els projectes de solidaritat que facilitin la trobada de joves provinents d'orígens socials diversos.

A la manera de Maria

- I33.** Maria, la Mare del nostre Salvador i la nostra Bona Mare, és al centre del nostre apostolat juvenil assumint el paper de Recurs Ordinari.⁵⁸ Ella és al centre de la PJM com a les noces de Canà: presenta el seu Fill als joves que es van quedar sense vi en la festa de la vida. Per això, animem els joves perquè recorrin a Maria en les seves

57 GERMANS MARISTES. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*, 1999, núm. 103-104.

58 GERMANS MARISTES. *Constitucions i Estatuts*, 1998, núm. 84.

pregàries i la imitin en la seva vida. A Canà, a més d'aprendre a ser mare, Maria va aprendre a ser deixeblla del seu propi Fill.

- I34.** Maria, l'educadora del jove Jesús, inspira el nostre amor i acompanyament dels joves. Amb la presència de Maria, la PJM intenta donar resposta als grans interrogants de la vida dels joves i els ajuda a descobrir l'amor incondicional del Pare. Com la primera comunitat cristiana en la Pentecosta, ens reunim amb els joves entorn de Maria. Com els primers maristes, ens sentim encoratjats a construir una Església mariana i ajudem els joves a experimentar el rostre matern d'aquesta mateixa Església.⁵⁹

Connexió amb la Pastoral Vocacional

- I35.** La dimensió vocacional és part essencial de la pedagogia de la PJM. La Pastoral Vocacional troba en la Pastoral Juvenil un espai vital privilegiat i la Pastoral Juvenil és més completa i eficaç quan s'obre a la dimensió vocacional. Aquesta integració ajuda els joves a ser protagonistes de la seva existència i els ofereix l'oportunitat de construir el seu projecte de vida, com hem dit abans. D'altra banda, l'experiència ens diu que l'evangelització dels joves a través de la PJM és un dels millors camins per fer néixer i alimentar l'interès per la vocació marista, sigui com a persona laica o com a religiós amb vots.
- I36.** Un projecte de Pastoral Juvenil ha de proposar-se com a fi últim la maduració de la relació del jove amb el Senyor mitjançant un diàleg personal, profund i determinant. La dimensió vocacional és una part integrant de la Pastoral Juvenil; tant és així que podem afirmar que una Pastoral Vocacional específica troba el seu àmbit vital en la Pastoral Juvenil; i la Pastoral Juvenil només és completa i eficaç quan s'obre a la dimensió vocacional.

⁵⁹ GERMANS MARISTES. *Aigua de la roca. Espiritualitat Marista que brolla de la tradició de Marcel·lí Champagnat*, 2007, núm. 28 i 114.

4

Si el Senyor
no construeix la casa...

- 137.** En el desig constant de ser apòstols de la joventut, volem seguir les pautes pedagògiques de Jesús: invitar i interpel·lar contínuament per entrar al Regne i fer-ho de manera individual i responsable, mitjançant relacions fraterne, com a fills de Déu. La nostra tasca evangelitzadora vol ser, amb estil pedagògic, una contribució a construir la civilització de l'amor. Volem compartir i continuar el somni de Champagnat, reafirmant l'opció profètica pels joves –sobretot els pobres–, oferint-los una educació integral, humana i espiritual, basada en l'amor i en els altres valors del Regne.
- 138.** Les opcions pedagògiques i metodològiques són fonamentals a l'hora de posar en marxa la Pastoral Juvenil Marista. Per opcions pedagògiques entenem principalment les actituds i estratègies a les quals donem prioritat en l'evangelització dels joves. Les opcions metodològiques es refereixen als procediments i els recursos que adoptem en el nostre caminar amb els grups.
- 139.** Com el P. Champagnat, posem tota la nostra confiança en el Senyor: «Si el Senyor no construeix la casa...», però al mateix temps posem el millor de nosaltres mateixos i dels recursos de què disposem al servei de la missió. Confiança no significa improvisació ni deixadesa, sinó posar els mitjans perquè l'Esperit del Senyor pugui obrir-se camí i arribi a tocar el cor dels joves que ens són confiats.

Opcions pedagogicopastorals de la Pastoral Juvenil Marista

- 140.** En el treball d'evangelització dels adolescents i joves és fonamental que hi hagi claredat en les opcions pedagogicopastorals que assumim. Aquestes opcions afirmen, en els àmbits pedagògic i pasto-

ral, allò que creiem, triem i definim com a propostes orientadores prioritàries en el nostre procés d'evangelització de la joventut en l'àmbit marista i eclesial, tenint en compte la pedagogia pastoral i la realitat de cada continent.

- I41.** El document *Missió educativa marista* ens recorda que, a partir de l'exemple de Marcel·lí Champagnat i assumint la seva mateixa missió, estem cridats a conduir els joves, per mitjà de l'educació, cap a una experiència de fe personal i comunitària que els porti a convertir-se en persones lliures, justes, ètiques i solidàries.
- I42.** Com a maristes, afirmem cinc opcions pedagogicopastorals fonamentals:
- Els grups juvenils i la vivència de la fraternitat.
 - ◆ El procés d'educació en la fe.
 - L'acompanyament.
 - ✕ L'organització.
 - ✕ La formació de líders actius, servicials i contemplatius en els diferents nivells.

Els grups juvenils i la vivència de la fraternitat

- I43.** En el procés de la PJM una opció pedagògica és el grup de joves. Aquest constitueix un espai propici per a la maduració de la fe i de la vivència personal i comunitària. Al grup s'elaboren conceptes i actituds, en compartir idees i reconèixer que tots són fills de Déu; al grup cadascú és acceptat com a persona i valorat com a tal.

- I44. El grup és el lloc que permet l'aprofundiment de lligams comunitaris, la construcció de la pròpia identitat, el fet de compartir punts de vista i experiències, la formació del sentit crític, el desenvolupament de valors comunitaris, el sentit d'eclesialitat, de solidaritat i de seguiment i trobada amb Jesús de Natzaret.
- I45. En un primer moment, participar en un grup de la PJM pot significar per al jove una barreja d'incertesa i alegria. Incertesa perquè s'enfronta a allò desconegut, a noves relacions, al fet d'haver de posicionar-se davant dels altres. Però també alegria, per tot el que representa la novetat del grup que, en la multiplicitat de relacions, motiva el jove a voler estar amb altres com ell per afrontar les dificultats.
- I46. Una de les característiques principals dels grups que componen la PJM és que són petits, amb joves dels dos sexes i que mantenen un nivell de participació regular en les trobades o reunions. El grup petit va ser un dels instruments pedagògics utilitzats per Jesús per a la formació dels dotze apòstols.
- I47. A més de les trobades realitzades en grups petits, la PJM també preveu la realització d'esdeveniments per a grups més grans, com ara espectacles musicals, festivals, teatres, romiatges, pelegrinatges, tallers, conferències, etc. Aquests esdeveniments animen i motiven els joves, al mateix temps que donen visibilitat i credibilitat davant de l'Institut, l'Església i la societat en general. Caldrà procurar que l'evangelització juvenil no es redueixi només a aquests esdeveniments per no perdre el caràcter orgànic i sistemàtic de la metodologia dels grups, que és fonamental per al procés d'educació en la fe.

El procés d'educació en la fe

- I48.** En la PJM entenem l'educació en la fe com un procés dinàmic i integral, un itinerari que el mateix jove ha de recórrer. El procés, és a dir, el camí de maduració en la fe, no es produeix de manera automàtica. Al contrari, té un inici i suposa un recorregut.⁶⁰ Ni la persona humana ni els grups neixen fets d'una vegada per sempre, sinó que necessiten un llarg camí de formació que comporta diverses exigències.⁶¹ Aquest procés l'anomenem *educació en la fe*.
- I49.** El procés d'educació en la fe té l'originalitat i l'autenticitat que sorgeixen de la trobada i el descobriment d'un Déu que es revela en Jesús, en la persona humana i en la natura. Aquest procés de formació integral fa possible que el jove visqui el projecte de Jesús, convertint-se en apòstol d'altres joves, i que es comprometi, com a cristià, en la construcció d'una societat més justa, ètica i solidària, signe de la civilització de l'amor.
- I50.** Entenem per formació integral la que té en compte el desenvolupament biològic, social, antropològic, cultural, psicològic i teològic del jove: la relació del jove amb ell mateix; la seva relació amb el grup; la seva relació amb la societat; la seva relació amb Déu Pare i alliberador; la seva relació amb l'Església; la seva relació amb la natura i l'ecologia, i la seva relació amb el medi educatiu.⁶²
- I51.** La pedagogia de la PJM és transformadora, alliberadora i comunitària. Parteix de l'experiència dels mateixos adolescents i joves i els ajuda a créixer com a persones integrades i amb esperança, compromeses en la transformació social i coherents amb els valors del Regne. Aquest procés ofereix al jove la possibilitat de reflexionar i desenvolupar el seu propi projecte de vida.

⁶⁰ UMBRASIL. *Caminho da Educação e Amadurecimento na Fé*, 2008, p. 24.

⁶¹ CELAM. *Civilización del Amor, tarea y esperanza*, 2001, p. 199.

⁶² COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 336.

L'acompanyament

- I52.** Una altra opció pedagògica de la PJM és l'acompanyament, tan necessari per personalitzar processos, curar ferides i ajudar els joves a sentir la veu de l'Esperit al seu cor. El creixement en la fe de cada jove i del grup al qual pertany és una tasca que exigeix la presència i l'acció de persones competents. No hi ha creixement en la fe sense acompanyament i no hi ha acompanyament sense acompanyant. Presentem algunes característiques de l'assessor-acompanyant de la PJM en la seva tasca d'evangelització dels joves.
- I53.** Per a un bon acompanyament és necessari conèixer i comprendre el fenomen juvenil. Com a apòstols de la joventut i hereus del carisma de Champagnat, creiem que l'educació i l'evangelització dels joves són un do i un repte per a tots nosaltres; per tant, cal respondre de manera competent a aquesta crida. No n'hi ha prou amb la bona voluntat. Llegir i estudiar sobre la joventut i estar entre ells, tractant de percebre els seus somnis i reptes, les seves esperances i dificultats, és essencial per a qui vol assumir la causa juvenil com a camp preferencial d'evangelització.
- I54.** L'assessor-acompanyant és un educador en la fe. Es tracta d'una persona que ja ha orientat el seu projecte de vida, que procura anunciar Jesucrist i viure una espiritualitat encarnada en la realitat. Per això, sap que la formació dels destinataris no és només responsabilitat seva, sinó més aviat obra de l'Esperit Sant. Se sent un instrument en mans de Déu al servei dels joves.
- I55.** L'acompanyant sap reconèixer el potencial juvenil. En el procés de creixement en la fe està atent als moments de creixement, d'identificació afectiva, d'assimilació i de

compromís dels joves. A exemple de Maria, bona mare i educadora del seu fill Jesús, l'acompanyant no pot caminar en comptes d'ells, sinó al seu costat. En la mesura que acompanya, desenvolupa també el seu propi procés d'educació en la fe.

- I56.** Encara que els joves són els primers responsables de la seva maduració en la fe, no caminen sols. El primer pas, partint de les seves vides i preocupacions, consisteix a il·luminar-los amb la dimensió de la fe i incentivar-los per a una acció concreta de canvi personal. La sensibilitat especial dels joves envers les situacions de pobresa i desigualtat social ens obre un camí espiritual de formació de la consciència.⁶³ No els presentem un Déu llunyà, sinó un Déu que és real en la seva manera juvenil de ser, alegre, dinàmic, creatiu i audaç.

L'organització

- I57.** Per tal d'afavorir espais de participació i decisió, la PJM té l'organització com una de les opcions pedagògicopastorals. L'organització genera un procés dinàmic de comunió, animació i acompanyament i permet un intercanvi d'experiències en els diferents nivells de l'Institut, de l'Església i de la societat.
- I58.** La PJM s'organitza per mitjà de grups de base que es doten d'estructures de coordinació, animació i acompanyament. D'aquesta organització sorgeixen líders que assumeixen compromisos de transformació de la realitat, tant internament, en el mateix grup o en altres espais maristes, com a fora. Per mitjà de l'organització, el jove arriba a sentir-se membre del poble de Déu i subjecte polític de la societat.

⁶³ CNBB. *Evangelização da juventude. Desafios e perspectivas pastorais*, 2007, núm. 66.

- I59.** A través de l'organització, els joves s'eduquen per a la tolerància, la solidaritat, el respecte i l'acceptació de les diferències, en la mesura que aprenen a escoltar les idees dels altres i a expressar amb respecte les pròpies, afirmant-se com a subjectes de la història. En generar espais de diàleg i de decisió, propis de tota acció pastoral coresponsable, l'organització afavoreix la formació en l'acció.
- I60.** Durant el procés d'organització, perquè els grups no es tanquin en una visió limitada i superficial, hem d'oferir tres recursos pedagògics:
- La planificació col·lectiva: a partir de la realitat del jove, per facilitar la distribució de responsabilitats i la seva participació.
 - ◆ L'avaluació, com a acte de revisió que permet descobrir el que s'ha de canviar, millorar o projectar pel que fa a motivacions, processos, resultats, objectius i distribució de les funcions. És una pràctica que exigeix escolta i obertura.
 - La valoració i celebració del camí recorregut: celebrar la vida és una dimensió pròpia de la joventut en el seu estil de viure i valorar els seus processos.
- I61.** L'intercanvi d'experiències entre els diferents nivells d'Església, amb altres expressions de Pastoral Juvenil i fins i tot amb altres congregacions que treballen amb adolescents i joves, afavoreix que els joves puguin evangelitzar altres joves i se sentin motivats a obrir-se al diàleg amb altres experiències i realitats del món juvenil. Així desenvolupen el seu sentit de pertinença a l'Església i a l'Institut; d'aquí la necessitat d'inserir-se en un treball orgànic, amb dimensió eclesial.

- I62.** La participació dels joves en el procés d'organització de la PJM ha d'ajudar-los a créixer en humilitat i motivar-los per adoptar la senzillesa com un valor per a les seves vides, animant-los a ser autèntics, oberts i sincers en totes les situacions. Desenvolupen així també un sentit de motivació i organització personal que es tradueix en un ús adequat del seu temps, dels seus talents i de la seva capacitat d'iniciativa.

Formació de líders atius, servicials i contemplatius en les diferents realitats⁶⁴

- I63.** La PJM ha d'estar atenta a la formació de líders en les diferents realitats; això és un gran potencial per desenvolupar el protagonisme com a servei i diàleg. El protagonisme (lideratge) juvenil converteix els joves en actors principals de la seva formació i els llança a participar en activitats que transcendeixen l'àmbit dels seus interessos individuals i familiars: pot tractar-se de l'escola, la vida comunitària o altres àmbits socials, per mitjà de campanyes, moviments i altres activitats pastorals, inspirant-se en gestos i actituds cristianes.

- I64.** En un procés de lideratge ciutadà, l'experiència comunitària porta el jove a afrontar problemes la solució dels quals exigeix convergència d'esforços i voluntat política. La promoció del bé comú i la construcció d'un ordre social, polític i econòmic que sigui humà, just i solidari es converteix en un compromís de fe. L'educació en la fe es concep com a acció transformadora de la complexa realitat socioeconòmica i politicocultural.

- I65.** Valors com la tolerància, la fraternitat, el diàleg interreligiós i ecumènic o el respecte per les diferències ètniques i culturals són característiques de joves que exerceixen un lideratge basat en una cultura de la pau. Els joves són constructors d'una realitat nova que presenta

⁶⁴ Aquests paràgrafs s'inspiren en els documents següents: COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 368, 372, 384, 386. I CONFERÊNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA. *Orientaciones sobre Pastoral de Juventud*, 1991, núm. 19-23.

manifestacions múltiples i diversificades que els condicionen les vides i generen diversos enfocaments, relacions i formes d'expressió. A més d'això, els joves han de ser educats per estendre la solidaritat humana i ser constructors de pau. En aquest sentit, el coneixement de Jesús i de la seva proposta obre possibilitats per experimentar el seu projecte de vida i adoptar-lo com a model per al seguiment.

- 166.** La presència del jove juntament amb altres joves i la comunitat representa un signe d'esperança per al camí de l'Església. Perquè pugui ser sal de la terra i llum del món cal cultivar la vida d'oració i l'obertura al que és transcendent. La pregària és fonamental i el carisma marista ofereix als joves una mística propera a la seva realitat. Cal intensificar amb la joventut diverses maneres de pregar amb la vida, tal com era l'afany de Champagnat.

Opcions metodològiques de la Pastoral Juvenil Marista

- 167.** Entenem per opcions metodològiques el conjunt de passos i procediments que un grup assumeix per assolir els seus objectius i facilitar la participació democràtica. L'elecció d'un mètode no és un fet accidental en el nostre procés, ja que el mètode determina el nostre estil propi de fer evangelització juvenil. Les opcions metodològiques ajuden a respondre qüestions simples, però fonamentals, que sorgeixen quan estem amb els joves: «què he de fer?», «quins passos hem de seguir?», o bé «quins són els millors instruments o dinàmiques que podem utilitzar?».
- 168.** En aquest sentit, és important ser conscient que, en el nostre treball pastoral amb joves, no ens serveix qualsevol mètode.

Cal determinar-lo en funció dels mateixos joves, tenint-ne en compte les característiques i realitats pròpies: el context geogràfic, social, cultural i econòmic en què viuen; el moment en què es troba el grup i els seus membres; i sempre en harmonia amb les opcions pedagògiques presentades anteriorment.

- I69.** Els mètodes fan possible viure i celebrar la gràcia de Déu en les nostres vides, ja que a partir d'ells podem donar un nou significat a la història i al procés que construïm o que encara està per construir. En aquest sentit, hem de considerar quatre aspectes: 1) fer present la vida i la realitat personal i social del jove; 2) permetre que el jove es conegui i s'accepti a si mateix; 3) il·luminar-ho tot amb la Paraula de Déu; 4) iniciar-se en la revisió i avaluació, donant també al jove l'oportunitat de percebre i celebrar totes les seves vivències.
- I70.** En la PJM considerem la trobada de Jesús amb els deixebles d'Emmaús com una inspiració pedagògica fonamental. Basant-se en aquesta trobada, el grup pot triar el mètode que li resulti més adequat segons la seva etapa vital i el seu context. També oferim com a mètode excel·lent el de *veure – interpretar la realitat – actuar – revisar – celebrar*.

L'itinerari dels deixebles d'Emmaús⁶⁵

- I71.** L'itinerari de Jesús amb els dos deixebles en el camí d'Emmaús és un paradigma per a l'evangelització juvenil avui. En el camí d'Emmaús hi ha un itinerari de seguiment, on evangelitzador i evangelitzat recorren junts un cicle dinàmic de diàleg i descobriment. És dinàmic perquè es produeix «en el camí»: al carrer, a les cantonades, en les converses informals, en moments inesperats, a l'autobús, a la porta de les cases. En aquest camí trobem l'altre i l'acollim amb el cor del Ressuscitat. Aquest dinamisme es manifesta en la presència, típica d'una acció pastoral marista, al costat de la joventut.

⁶⁵ Ens basem en idees desenvolupades pels Pares Marcial Maçaneiro e João Carlos Almeida.

«Jesús se'ls va acostar i es posà a caminar amb ells»

(Lc 24,13-15)

I72. Amb Jesús, tot comença amb el gest de proximitat cap als deixebles entristits, respectant el moment personal i grupal/comunitari que estan vivint. Això és el que anomenem «inculturació»: entrar en la realitat de l'altre. Caminar al costat de la persona, allà on és ella; fer-se càrrec dels processos personals i dels moments històrics viscuts pels grups i les comunitats. Partint de la realitat concreta i inserits en aquesta realitat, fem de l'evangelització juvenil un procés vital que no es produeix només al temple, sinó en la vida diària i en la convivència fraterna.

*Els deixebles veien Jesús**«però els seus ulls eren incapços de reconèixer-lo»* (v. 16-17)

I73. Jesús respecta el moment de ceguesa que els deixebles estan vivint. No els recrimina que no el reconeguin. Al contrari, fa palesa la humanitat de la seva pedagogia: escolta, interroga i comparteix. No imposa la seva visió dels fets, sinó que els escolta per comprendre el que estan vivint. Jesús ens mostra que la trobada amb l'altre és diàleg, escolta dels seus interrogants, atenció al que viu. No és una pedagogia de respostes preparades per endavant ni de propostes predefinides. El procés d'inculturació continua, prenent en consideració les necessitats de les persones que viuen en aquestes circumstàncies. D'aquesta manera, els joves se senten acollits i són capaços d'acollir ells mateixos, de manera autèntica, uns altres joves.

Li van explicar tot el que havia passat (v. 18-24)

I74. Els deixebles troben en aquell viatger proper un espai en el qual expressar-se, desfogar el seu cor i relatar la seva experiència sense

temors ni prejudicis. Quan un jove aconsegueix narrar la seva vida i la seva experiència, fins i tot el que pugui tenir de dolorosa o decebedora, alguna cosa es «consolida» al seu interior. La PJM està cridada a ser un espai en el qual els joves puguin expressar-se amb llibertat i confiança.

«Llavors, començant pels llibres de Moisès i continuant pels de tots els profetes, els va explicar tots els passatges de les Escripures que es refereixen a ell» (v. 25-27)

- 175.** Després d'escoltar de boca dels deixebles el que estan vivint, les dificultats amb què s'enfronten, els dolors que porten en el seu cor, Jesús il·lumina la seva situació amb la Paraula de Déu. Busca en les Escripures un aclariment de la realitat a la qual cap dels dos tenia accés. Jesús ens ensenya que evangelitzar és molt més que repetir frases de la Bíblia. L'anunci es converteix en Bona Notícia quan respon a les aspiracions i les angoixes de les persones. I és Paraula de Vida quan alimenta l'esperança i dóna sentit al moment històric que estan vivint, amb els seus problemes i contradiccions, crisis i possibilitats.

«Queda't amb nosaltres, que es fa tard i el dia ja ha començat a declinar» (v. 28-29)

- 176.** L'adhesió dels joves neix d'una fe qüestionada, una fe que es va coneixent i experimentant al llarg de la pròpia història personal i pastoral. Sense la proximitat i el moment didàctic no s'arriba al «moment polític». La missió cristiana és un servei a la vida i, per això, qui es disposa a seguir Jesús es compromet amb el benestar de l'altre. D'aquí l'actitud de preocupació dels dos deixebles: «Queda't amb nosaltres, que es fa tard i el dia ja ha començat a

declinar». De la convivència amb l'altre neix la preocupació per la seva vida i el desig de la seva promoció humana. La PJM és una autèntica «experiència de proximitat», on el cor pugui cremar i desitjar la trobada profunda amb Jesús i amb els companys de camí.

«Quan s'hagué posat amb ells a taula, prengué el pa, digué la benedicció, el partí i els el donava. Llavors se'ls obriren els ulls...» (v. 30-31)

I77. Els deixebles seuen amb Jesús per celebrar i compartir el pa; la comunitat s'uneix en festa per celebrar la vida i l'alegria d'estar junts. En aquest espai, tant l'evangelitzador com l'evangelitzat parteixen junts el pa. En aquest instant, els ulls del cos no veuen el Senyor. Però els ulls del cor el perceben i el reconeixen. Crist ja no és a «fora», sinó al «cor», que ara senten com s'abrusa; per això, seuen a la mateixa taula, comparteixen el pa i reconeixen la presència de Jesús entre ells. Així, la PJM és una oportunitat privilegiada per celebrar aquest Déu que està en la vida, encara que de vegades aparegui com un desconegut.

«No és veritat que el nostre cor s'abrusava dins nostre mentre ens parlava pel camí i ens obria el sentit de les Escripures?» (v. 32)

I78. Totes les experiències viscudes en els grups de joves afavoreixen un més bon coneixement, un significat nou de totes les coses viscudes. Però no sols «el nostre cor s'abrusava», sinó que «sabem que era Ell». En l'experiència que toca l'ànima, cal descobrir un sentit que podem fer nostre i que és capaç de transformar la vida i les actituds. Els joves comprenen i interpreten els signes de Déu en la vida i en la història mitjançant el fet de compartir la vida, l'autoconeixement, la socialització, la vivència de l'espiritualitat i

de la construcció ciutadana. Aquests signes apunten cap a un projecte de vida. I, a la llum d'aquest «nou ardor» acabat de descobrir, comprenen i interpreten el camí recorregut. Pren un nou sentit la realitat de sempre, perquè hi és present Jesús, animant els joves i caminant al seu costat.

«Llavors mateix es van aixecar de taula i se'n tornaren a Jerusalem» (v. 33-35)

I79. El seguiment de Jesús és la resposta a una crida personal. Aquest és l'element diferenciador de la pedagogia de Jesús, que també pot marcar una diferència en la missió pastoral que assumim i en l'acompanyament a les persones amb qui ens disposem a emprendre el camí. Qui evangelitza amb nou ardor, qui evangelitza amb cor de deixeble, actua amb l'eficàcia que ve de l'Esperit. El «moment missioner» inaugura un nou cicle, en el qual els interlocutors juvenils parteixen, reprenen el camí. En la PJM els joves poden fer aquesta experiència d'intimitat amb Jesús i amb la petita comunitat que els capacita a reinserir-se en l'Església com a comunitat més àmplia, i els fa sentir-se cridats a construir i celebrar com a testimonis d'una experiència que ha tocat la seva ànima, i ja no com a simples participants passius.

Veure – interpretar la realitat – actuar – revisar – celebrar⁶⁶

Veure

I80. És el moment de percebre, desvelar i descobrir els elements de la realitat. De partir dels fets concrets de la vida quotidiana, buscant analitzar els problemes i vivències. «Veure» la realitat, encarnant-nos-hi, ens dona una perspectiva més àmplia, profunda i global⁶⁷ i ens motiva a una acció transformadora a partir

66 La llarga experiència educadora de l'Església va generar, per iniciativa del Cardenal Cardijn per a la Joventut Obrera Catòlica de Bèlgica, la primera meitat del segle XX, la metodologia clàssica «veure-jutjar-actuar». Aquesta metodologia va sorgir de la necessitat d'efectuar una acció pastoral transformadora, adaptada als diversos ambients i buscant superar el divorci entre fe i vida. L'Església Llatinoamericana va introduir al procés «revisar i celebrar». CELAM. *Civilización del Amor, tarea y esperanza*, 2001, p. 299-300.

67 CELAM. *Civilización del Amor, tarea y esperanza*, 2001, p. 297.

del que s'ha constatat. «Veure» implica observar, reflexionar, contextualitzar i percebre el món a partir de la realitat del jove, confrontada amb la percepció dels altres participants del grup.

Interpretar la realitat

I81. És el moment d'analitzar el que es va observar, a la llum de la fe, de les ciències, de la Paraula de Déu i de l'ensenyament de l'Església, perquè es pugui descobrir el que ajuda o impedeix les persones de viure com a germans i construir la civilització de l'amor. És aturar-se al camí per identificar els elements que afavoreixen o dificulten el creixement i la consolidació dels horitzons somiats pel grup o pel jove.

Actuar

I82. Després de «veure» i «jutjar» els fets a partir de la realitat, de les ciències i de la Paraula de Déu, arriba l'hora de percebre què es pot fer per superar els problemes o com podem millorar el nostre camí col·lectiu, en sintonia amb els valors del Regne. «Actuar» ens urgeix a convertir-nos en agents transformadors, en protagonistes, fent de la vida un testimoni de fe i esperança en Jesucrist, «col·laborant activament en la construcció de la civilització de l'amor».⁶⁸

Revisar

I83. Cada etapa ha de revisar-se: prendre consciència del present, recordar el passat i projectar el futur. L'avaluació ha d'apreciar⁶⁹ tots els èxits, fins i tot els més petits. Es tracta d'aprendre de les equivocacions i de recolzar-se en les millores, revisant-les amb mirada i actitud esperançadores. Tot això es concretarà en una planificació nova.

⁶⁸ CELAM. *Civilización del Amor, tarea y esperanza*, 2001, p. 298.

⁶⁹ CELAM. *Civilización del Amor, tarea y esperanza*, 2001, p. 299.

Celebrar

- I84.** Celebrar és reconèixer la gràcia del Déu de la Vida present en cada moment del procés viscut i en cada persona que integra el grup. La celebració fa possible la integració de fe i vida, festejant les conquestes, les pèrdues, les angoixes, els temors i les esperances. Les formes de celebració difereixen segons el moment, els ambients i la cultura, però han d'estar carregades de sentit, inculturades i connectades al dia a dia del jove.
- I85.** La PJM està cridada a cultivar una espiritualitat profètica, autèntica, mariana, encarnada en la història i inspirada en la pedagogia de Jesús. En aquest esperit, celebrem els esdeveniments i la pròpia vida a la llum de la fe. La celebració dels sagraments, presents en la vida del jove, és un signe eficaç de l'acció alliberadora de Déu. Eduquem aquesta sensibilitat, ajudant a reconèixer l'acció de l'Esperit Sant en l'Església, la presència viva de Jesús en la història, l'amor i la gràcia de Déu que ens acompanyen en la vida.
- I86.** En l'eucaristia, els joves i tot el poble de Déu recorden i combreguen el Misteri Pasqual, la celebració de la vida, passió, mort i resurrecció de Crist, renovant així l'esperança i la fe cristiana. Champagnat recordava sempre als germans que un dels llocs de trobada amb el Crist ressuscitat era l'altar. L'altar representa la institució de la comunitat. La nostra fe neix de l'experiència del pa compartit. L'eucaristia ens motiva per posar-nos en camí i compartir la missió, humanitzant-nos i humanitzant la realitat.

5

Bons cristians
i bons ciutadans

- 187.** La Constitució pastoral *Gaudium et spes* del Concili Vaticà II reconeixia que «es pot pensar amb tota raó que el futur de la humanitat està en mans dels qui sàpiguen donar a les generacions futures raons per viure i raons per esperar».⁷⁰ Trobaríem unes paraules millors per definir la visió, l'horitzó últim del nostre treball amb joves en la PJM? Raons per viure i raons per esperar!
- 188.** Tant els joves com els seus educadors acollim somnis al cor, que inspiren el nostre camí i el nostre compromís. Seguidors de Champagnat, ens resulta inspirador el seu somni de formar «bons cristians i bons ciutadans». Amb paraules que conserven tota la seva actualitat, Joan Pau II expressava el mateix ideal adreçant-se als joves: «En aquesta etapa de la història, el missatge alliberador de l'evangeli de la vida ha estat posat a les vostres mans. I la missió de proclamar-lo fins als confins de la terra passa ara a la vostra generació, l'Església jove. L'Església necessita les vostres energies, el vostre entusiasme i els vostres ideals juvenils per fer que l'evangeli de la vida penetri l'entramat de la societat, per transformar el cor de la gent i les estructures de la societat, per crear una civilització de justícia i amor veritables».⁷¹

Pastoral Juvenil Marista, un lloc on somiar junts

- 189.** En moltes parts del món, germans, laics maristes, animadors i professors pregunten i viuen al costat dels joves. D'aquesta experiència concreta de trobada neixen els nostres somnis i horitzons per als joves de la PJM arreu del món. Somiem AMB ells, no en comptes d'ells, en una joventut ciutadana, solidària, amb valors evangèlics, compromesa amb la vida, amb el planeta i amb els coneixements

⁷⁰ CONCILI VATICÀ II. *Gaudium et spes*, 1966, núm. 31.

⁷¹ JOAN PAU II. Homilia a la VIII Jornada Mundial de la Joventut, 1993, a Denver.

científics, i també en una joventut transformadora de la societat a la llum de l'Evangelí.

«Els somnis de la meua vida personal són força generals: casar-me, tenir una família que em faci feliç i trobar una feina on pugui desenvolupar-me. Sobretot, donar-me més als altres.» *(Laurent, 24 anys)*

I90. Tots nosaltres som criatures amb grans esperances i projectes als nostres cors. Tots tenim la nostra pròpia història, en què obrim les nostres mans, els nostres cors i orientem les nostres mires cap a un futur incert. El nostre principal desig, per a nosaltres i per a la gent que ens envolta, és portar una vida feliç i crear un món nou. Però en les diferents etapes de la vida i en diferents situacions, sentim també diferents esperances i desitjos. Quan mirem els diferents llocs on podríem estar, el nostre anhel és que l'Església, la societat, la Família Marista i la família dels joves visquin un futur millor.

I91. Estem convençuts que, per mitjà de la PJM, tenim la possibilitat d'encendre novament el foc de les nostres esperances i desitjos i de propagar la nostra visió. Creiem que, mitjançant el nostre treball conjunt, els nostres horitzons i les nostres actituds s'ampliaran. Creiem que no importa com siguem de diferents, perquè és aquí on rau una de les nostres riqueses. Creiem finalment que, per mitjà dels intercanvis, els aprenentatges i l'escolta mútua, compartint les nostres esperances i ideals, podem descobrir les empremtes dels projectes i somnis de Déu.

«El meu somni per a l'Església i per a tots els cristians és que puguin encarar més i més les realitats del món, perquè el missatge de Jesús sigui proclamat a la gent de manera més clara i més convincent.» *(Roberto, 27 anys)*

- 192.** Una de les causes que més uneixen i sensibilitzen els joves és la solidaritat. El seu desenvolupament integral passa, de fet, pel reconeixement de l'altre i de les seves necessitats com aquell que ens interpel·la i ens fa sentir semblants. Així, les experiències de solidaritat tenen la màxima importància en el procés de maduració i compromís amb la construcció d'una societat marcada per l'acollida de les múltiples realitats culturals i socials, i en la realització de la pau.⁷²
- 193.** En la PJM, els joves es consideren a si mateixos com a membres d'una comunitat més àmplia. Lluiten per arribar a ser altament qualificats i motivats en les seves competències socials. El seu sentit de justícia i veritat s'oposa moltes vegades a les realitats econòmiques, polítiques i ambientals del món d'avui. En haver freqüentat l'escola de Maria i Marcel·lí, són molt sensibles i respectuosos envers els altres; lluiten per proclamar la Bona Nova de Jesús; volen estar preparats per treballar pels desfavorits; han desenvolupat un interès significatiu per les necessitats dels joves i lluiten pels seus drets. La PJM fortifica el somni dels joves per un món més just i pacífic. Creiem que la PJM animarà i possibilitarà els joves a crear i cuidar el nostre món i aconseguir una societat millor en què no hi hagi discriminació pel que fa al sexe, la cultura, la religió ni per orígens ètnics i socials.
- 194.** En la PJM somiem amb una joventut que ajusta la seva vida als valors evangèlics. En aquest camí de compartir el somni de Déu, el fet de veure el món a través dels seus ulls ens portarà a crear un futur més viable. Per mitjà de la PJM, els joves poden créixer com a fidels seguidors de Crist. La comunitat marista pot aprofundir la seva responsabilitat en la missió; l'Església pot fortificar la seva fidelitat quan proclama la Bona Nova, i el món pot, consegüentment, esforçar-se més per la llibertat i la justícia.

⁷² COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 137.

- I95.** L'obra marista és un lloc privilegiat per concretar aquest somni. La implantació de la PJM ofereix un espai propici, que implica una acció evangelitzadora orientada pels principis maristes d'educació: acollida, senzillesa i amor als infants i joves, especialment als més empobrits; i també pels valors evangèlics com són la justícia, la solidaritat, la compassió, la misericòrdia i la caritat.⁷³

«El meu somni per al món de demà és que deixem de tractar tan malament el nostre planeta.» (Sara, 20 anys)

- I96.** Somiem amb joves compromesos amb la supervivència i la sostenibilitat del planeta. Aquesta és una de les causes que més aglutina els joves al món. Es tracta d'un espai que també serveix per exercitar el compromís polític. En molts llocs és possible percebre com organitzacions no governamentals que lluiten per les causes ambientals compten amb un enorme contingent de joves a les seves files. Per mitjà de l'ecologia els joves fan noves relectures de la realitat i donen un sentit nou als espais comunitaris de convivència. Molts grups de joves de les àrees rurals estan lluitant per millors condicions al camp; els joves urbans, principalment de la perifèria, reivindiquen més seguretat i millors infraestructures, com ara sanejament bàsic, clavegueram o recollida de residus.

- I97.** Els joves de la PJM són convidats a exercir la seva responsabilitat. Utilitzen respectuosament els recursos de la natura i lluiten per una acció sostenible per preservar la creació de Déu. Aprenem mútuament fins a quin punt estem units amb la terra! Veiem com els joves, conscientment o inconscientment, utilitzen els recursos del món i desenvolupen un profund respecte i un sentit d'admiració cap a tots els éssers vivents. Això ens dona ànims i esperança per al futur. Sabent que tots som part de la creació de Déu, els joves

73 COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 377.

senten que tenen una dignitat especial com a éssers humans i, al mateix temps, se situen humilment davant de la gran meravella del nostre Déu. Els infants i els joves poden ensenyar-nos, de manera especial, el sentit d'admiració davant de Déu i la seva creació.

- 198.** L'èmfasi que la PJM posa en les connexions regionals i internacionals fa créixer la nostra sensibilitat, no tan sols cap a les persones que són a prop nostre, sinó que descobrim que hi ha germans i germanes nostres més enllà del nostre petit món. Aprenem a participar en les esperances i en les visions de la gent d'altres nacions i continents. Desenvolupem una consciència de responsabilitat davant de les crisis i problemes que sorgeixen més enllà de les nostres cultures i ambients.
- 199.** Els joves desitgen confiar més en ells mateixos, ser persones independents i responsables. Descobreixen els talents que Déu els ha donat i decideixen viure les virtuts maristes com ara el treball, la modèstia i la senzillesa, que descobreixen en els exemples dels altres. Amb aquestes actituds, s'enfronten als corrents de pensament egoista i al consumisme. Es comuniquen els uns als altres l'alegria de viure. Desitgen desenvolupar el seu sentit d'autoestima i lluiten per trobar el seu paper en el món i en la família marista, servint els altres. N'hi ha molts que acaben trobant la seva vocació com a «líders en servei».

«Somio amb joves plenament humans, amb una espiritualitat encarnada, que assumeixin el misteri de ser una persona única i indivisa, amb tots els seus límits i possibilitats, al servei del bé, de la veritat i del que és bonic. Éssers compromesos amb el que creuen que és correcte, sense veure's necessàriament atrapat per estructures, preocupació per "l'estatus" o moralismes.» *(Fàbio, 25 anys)*

200. Somiem amb una joventut que maduri en la fe, que visqui plenament el seu procés de recerca d'identitat i creixement personal, acceptant les seves limitacions i dons, i que estableixi formes noves de relacionar-se amb els altres, amics o familiars, en el descobriment del seu lloc al món i en la superació de concepcions infantils de Déu. Aprenem amb els joves a ser pacients i comprensius en els moments de dificultat, rebel·lia i inestabilitat característics d'aquesta edat. També Jesús, que «es feia gran, avançava en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes» (Lc 2,52), va ser acompanyat en aquest procés. La PJM, inspirant-se en la família de Nazaret, acompanya els joves en el seu procés de maduració humana i cristiana.⁷⁴

100

201. La PJM adopta un plantejament holístic en el seu treball amb els joves. Se centra en tots els aspectes relacionats amb la vida humana que creix i es desenvolupa. En els joves es troba el tresor dels somnis i ideals que val la pena descobrir junts.

202. Els nostres documents maristes ens parlen sovint de compartir la nostra vida amb els joves. La PJM és una forma de trobada en la qual els germans, companys, animadors i professors tenen una oportunitat única per compartir la vida dels joves. Si entrem amb ganes en aquest procés, potser arribarem a veure el món amb els ulls dels joves. O potser ells ens convidaran a somiar i ens permetran construir les seves visions amb ells. És un do preciós que no hem de menysprear.

«Com que aquí, on jo visc, hi ha només un 3% de catòlics, un 15% de protestants i més del 80% de no creients, desitjo que les Esglésies en conjunt siguin més missioneres i deixin de mirar només les seves pròpies coses.» (*Johanna, 19 anys*)

74 COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 384.

203. Somiem amb joves que cultivin la seva vida d'oració. És fonamental i el carisma marista ofereix als joves una mística més propera a la realitat juvenil. Cal intensificar amb els joves diferents maneres de pregar des de la vida, com desitjava Champagnat. La pregària i l'espiritualitat han d'ocupar el seu espai en totes les activitats amb la joventut, tractant que estiguin sempre ben integrades en la seva situació vital. La dimensió espiritual present en el carisma marista ajuda els joves a interessar-se per la pregària transformadora.⁷⁵
204. En la PJM els joves desenvolupen un veritable amor per la lectura de l'Escriptura, la pregària i el fet de compartir la fe, tractant d'anar més enllà de ritus, tradicions o pietismes desencarnats, que no ajuden al seu creixement en l'amor a Déu i al proïsme. Creiem que junts contribuïm a fer que l'Església sigui cada dia més una església mariana, lluny d'estructures i actituds patriarcal. Somiem amb joves que construeixin una Església Poble de Déu.
205. Desitgem joves capaços de viure valors com la tolerància i el respecte per altres cultures i religions. Per això, en la PJM intensifiquem la formació per al diàleg interreligiós i l'ecumenisme i incentivem la convergència d'aquells valors que ens fan més humans i més fraterns.
206. Somiem amb joves que tinguin un clar lideratge moral pel que fa a la defensa dels drets dels infants i joves, especialment d'aquells que no tenen ni veu ni poder en la societat. Aquesta defensa no és responsabilitat només dels joves cristians. Per això ha de buscar-se la col·laboració amb altres organitzacions de la societat civil, moviments juvenils, ONG, organitzacions governamentals, parlaments, universitats, altres Esglésies i grups religiosos.

75 COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*, 2006, núm. 387.

«El meu desig per als maristes és que tinguin cura de les necessitats dels joves amb el mateix compromís i alegria amb què ho han fet fins ara.» *(Alberto, 23 anys)*

- 207.** Marcel·lí Champagnat va saber reconèixer les necessitats i els temors, les esperances i els projectes dels joves. Com a home d'oració i d'acció, va resumir les visions i els somnis dels joves en les paraules que ens són ben conegudes: «Que arribin a ser bons cristians i bons ciutadans», o també: «No puc veure un infant sense tenir ganes de dir-li com Jesús i Maria se l'estimen». Per a Marcel·lí, aquest era el somni de Déu per a cada jove.
- 208.** En la PJM trobem una manera de fer camí amb els joves del segle XXI: descobrir els seus propis somnis i visions i unir-los amb els que Déu té, perquè puguin viure una vida amb sentit. Quan els maristes d'avui ens amarem de la paraula de Déu, de les ensenyances i les directrius de l'Església, del nostre carisma marista, i quan estem oberts als signes dels temps, llavors podem arriscar-nos a somiar i a descobrir, juntament amb els joves, el somni que Déu té per a ells i per a nosaltres.
- 209.** Gràcies a la PJM, la vocació marista és intensament compartida amb els joves: les seves esperances creixen, es desperta la capacitat de somiar i són capaços d'imaginar la vida marista per a avui i per al futur. Estem convençuts que els joves que han arribat a conèixer els germans maristes poden compartir les seves expectatives amb nosaltres i ajudar-nos a obrir els nostres ulls per veure les seves realitats, les seves alegries i les seves penes.
- 210.** Somiem i treballem per a la formació de joves transformadors de la societat i constructors i anunciadors del Regne de Déu en les seves pròpies realitats. El gran repte per als joves és el d'escoltar la veu de

Crist enmig de tantes altres veus. La invitació és personal: «Vine i segueix-me». De la trobada personal amb Crist neix el deixeble, i d'aquest neix el missioner. Maria és el model de seguiment. Hi descobrim totes les característiques del deixeble: l'escolta amorosa i atenta; l'adhesió a la voluntat del Pare; l'actitud profètica i la fidelitat que la porta a acompanyar el seu fill fins a la creu i a continuar la seva missió evangelitzadora. Qui es fa deixeble de Jesús es transforma en portador del seu missatge.

- 2II.** Somiem i creiem, com a maristes, que cada jove està habitat per allò diví. Somiem i creiem en una teologia jove, revestida i amarada de símbols i signes juvenils. Somnis i creences que es transformen en un itinerari de fe, en un element substancial de la vida dels grups de la PJM i, per tant, de la vida dels joves d'arreu del món.

6

Un cor sense fronteres

- 2I2.** Marcel·lí Champagnat, malgrat que no va viatjar gaire més enllà de la seva regió, va ser una persona de mires molt àmplies: «Totes les diòcesis del món entren en les nostres mires». Avui, quasi dos-cents anys després de la fundació, l'Institut s'ha estès pels cinc continents, acompanyant infants i joves en les més diverses situacions i circumstàncies.
- 2I3.** Com a Institut, disposem de molts recursos per dur a terme la missió que l'Església ens confia. La combinació de dons de cada província de l'Institut en l'àrea de la PJM forma un conjunt de talents i recursos gens menyspreable. Cada regió de l'Institut aporta la seva contribució i riquesa específica a la PJM.
- 2I4.** En una època de globalització i de comunicació instantània, els joves ens ensenyen a crear a l'Institut una nova mentalitat, una nova visió del que significa ser membres d'un Institut internacional i de les seves conseqüències per al desenvolupament de la nostra missió en l'actualitat. En efecte, hem de tendir a potenciar la interacció i la interdependència com a actituds bàsiques en les nostres relacions a tots els nivells.

109

Compartint recursos i desenvolupament professional

- 2I5.** Creiem que la PJM hauria de ser un treball prioritari a l'Institut; per això, totes les regions estan invitades a revisar la seva pràctica corrent en aquesta àrea. Conscients de la diversitat de situacions, posem en marxa estructures que ens facilitin l'intercanvi i l'aprenentatge mutus.

- 2I6. En aquest procés de revisió, escoltar les experiències que provenen d'altres regions i cultures pot ajudar-nos enormement, tant en aquelles parts en què la PJM està ben desenvolupada des de fa anys com en aquelles altres en què amb prou feines es coneix.
- 2I7. Un procés de revisió que incorpori no tan sols una visió des de dins, sinó també una mirada externa, pot promoure creixement i maduració, i també facilitar que els animadors puguin incorporar models de «millora».
- 2I8. Per tal de facilitar la posada en marxa d'aquestes «millores», tractem de compartir amb altres els programes o recursos que hem desenvolupat. Això podria incloure:
- ✦ Creació o aprofitament d'espais ja existents (a escala local, provincial o regional) per a la formació d'assessors i joves (o fins i tot per a la d'altres educadors o gestors) en temes relacionats amb la vida juvenil.
 - ✦ Experiències de formació d'animadors a escala local, provincial o regional, que poden ser incorporades per altres persones.
 - Invitacions perquè delegats de les províncies puguin visitar-ne d'altres i inserir-se temporalment en altres experiències de la PJM.
 - ◆ Fòrums de formació en línia o altres estructures.
- 2I9. Promoure a l'Institut la pràctica de compartir entre els animadors de la PJM pot ser molt enriquidor per a tots. Amb aquesta finalitat podrien organitzar-se:
- Comissions, equips o trobades a escala nacional o internacional que facilitin l'intercanvi d'iniciatives en els diferents contextos.
 - ✦ Interconnectar tots els llocs web de la PJM de l'Institut.

Suport estructural a la PJM i al desenvolupament dels seus animadors

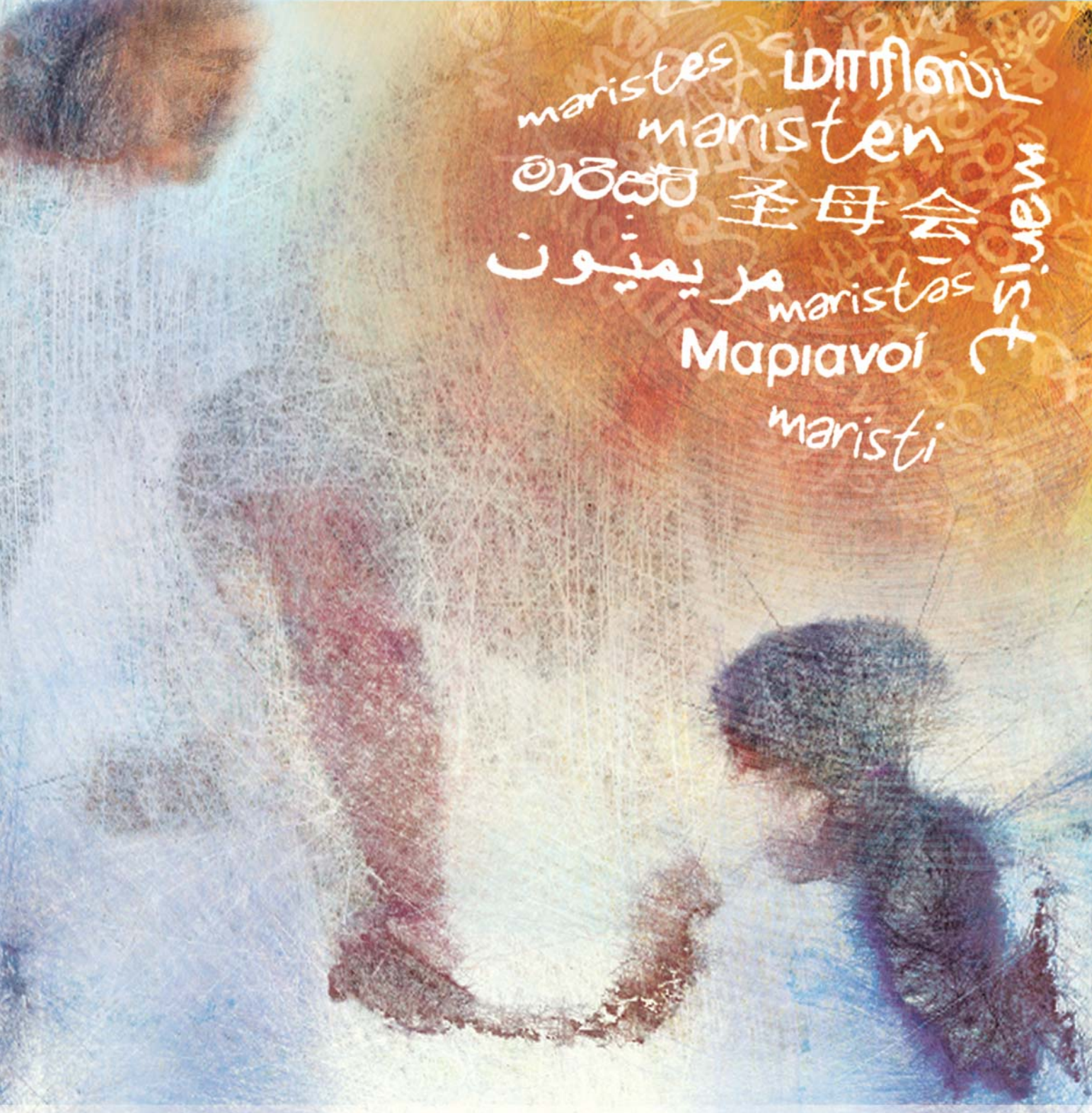
- 220. Perquè la PJM pugui assolir els seus objectius resulta essencial que cada província i cadascuna de les seves unitats locals es dotin de les estructures més adequades per a això: dedicació de persones, espais, recursos econòmics, etc.
- 221. Un element que ens sembla clau és la formació dels animadors, que sovint són joves voluntaris per un període limitat de temps, la qual cosa origina una manca de continuïtat. Si volem ser fidels al carisma de Champagnat i promoure els valors de la PJM en profunditat, l'acompanyament i la formació dels animadors hauran de ser una prioritat en totes les nostres províncies.
- 222. Cada vegada més a l'Institut, persones laïques assumeixen responsabilitats d'animació de la PJM fins i tot en els nivells més alts. Aquest tipus de feina té sovint un reconeixement professional i salarial pobre, per la qual cosa seria convenient desenvolupar en l'àmbit d'Institut un aclariment més gran dels rols i les estructures en la PJM, de manera semblant a com ho tenim normalment a les nostres institucions d'educació formal o no formal.
- 223. Cal que tots, germans, laïques i laics, educadors i gestors, coneguin la PJM i es comprometin amb aquesta iniciativa, construïda per moltes mans i que toca el cor dels infants i joves. És fonamental que tots assumeixin aquest projecte com una obra d'amor, que neix d'un cor sensible a l'Evangelí i al somni de Champagnat.
- 224. L'experiència de l'Institut ens diu que són molt útils les estructures de coordinació de la PJM a diferents escales: local, provincial, re-

gional o continental. Per això pensem que val la pena de continuar en aquesta línia, incloent-hi fins i tot un possible Secretariat com a part de l'Administració general.

Promoure el sentit d'identitat global

- 225. En aquest moment històric en què vivim està creixent en tot el món el sentit de pertinença a una família global que està interconnectada, gràcies, particularment, als avenços tecnològics. Aquesta sensibilitat és molt evident entre els joves.
- 226. Intentem facilitar la interconnexió dels nostres joves mitjançant iniciatives de caràcter internacional. Aquests contactes els ajuden a descobrir altres joves maristes que comparteixen amb ells l'amor per Champagnat i els obren al descobriment que la missió marista no és només quelcom de la seva província o país, sinó per a tot el món.
- 227. Un espai privilegiat per a aquesta trobada internacional és Internet, on els joves tenen molta experiència. Convindrà plantejar-se de quina manera podem servir-nos d'aquesta tecnologia al servei de la missió marista.
- 228. En general, els joves tenen avui dia una gran sensibilitat social i sovint tracten de millorar el món amb activitats de servei social. N'hi ha alguns que es comprometen en activitats de voluntariat als seus propis països, mentre que d'altres decideixen dedicar algun temps de la seva vida a d'altres indrets del món. Sovint busquen exercir aquest voluntariat vivint en comunitat amb altres joves o acollits en una comunitat religiosa.

maristes ܡܪܝܬܝܢ
maristen
මරිස්ට් 聖母會
مریميون maristas
Maplavoí
maristi

- 229.** Marcel·lí va tenir èxit en les seves primeres comunitats perquè va convidar els joves a una vocació que resultava significativa per a ells. Hem de desenvolupar alguna cosa semblant amb els joves amb els quals treballem. Seguint el model utilitzat amb joves en voluntariat social, es podria facilitar que joves adults coneguin experiències de la PJM en altres zones del món com una manera d'enriquir-se i ampliar la seva visió, la qual cosa contribuirà a millorar la seva pròpia acció pastoral en tornar als seus llocs d'origen.
- 230.** En algunes províncies s'està promovent la creació d'equips o comunitats joves formades per joves que dediquen un any o més de la seva vida a viure amb altres joves, i de vegades amb germans maristes, al servei de la PJM. Probablement, aquest podria ser també un camp favorable per a l'intercanvi internacional i l'enriquiment mutu.
- 231.** Finalment, l'experiència ens diu que les trobades internacionals de joves implicats en la PJM resulten molt estimulants: ajuden a sentir-se part d'una família internacional i a obrir la ment i el cor a les dimensions del món. Aquestes trobades poden donar-se a diferents escales: regional, continental i mundial. Amb objectius i característiques diferents, segons les dimensions de cada trobada, sempre haurien de formar part d'un procés previ i posterior i estar en connexió amb la vida quotidiana dels seus participants.
- 232.** Al l'Institut creix el nostre compromís amb el desenvolupament i la potenciació de la PJM. Per això ens sentim cridats a oferir oportunitats per a l'intercanvi de millores i iniciatives, i també a afavorir la interconnexió i la comunicació a totes les escales: local, nacional, regional i internacional. I això no tan sols entre els joves

que participen en la PJM, sinó també entre els seus animadors o assessors. Estem convidats a comprometre'ns amb els joves per desenvolupar la passió per Crist i la passió per la humanitat. En fer això, som continuadors de la missió de Marcel·lí, «un cor sense fronteres».

Conclusió

«Amb Maria, sortiu de pressa vers una nova terra»

- 233.** El lema del XXI Capítol general ens recorda que Maria, en visitar la seva cosina Elisabet (Lc 1,39-45), ens dóna exemple d'amor i amistat juvenil. Com ella, estem cridats a reconèixer en l'altre, sobretot en els joves, un lloc teològic. Ells ens revelen el rostre de Déu a través dels seus somnis i de les seves utopies, de les seves dificultats i dels seus èxits. Com a deixebles i missioners, caminant amb ells, volem sortir de pressa a trobar els joves que més pateixen les conseqüències de la injustícia, de la pobresa i de la falta d'ideals capços d'obrir horitzons en les seves vides. Reconeixem que cada cor d'adolescent i de jove en el nostre món marista és per a nosaltres «una nova terra».
- 234.** Amb aquest document renovem l'opció de l'Institut per l'evangelització d'adolescents i joves. En aquestes pàgines reflexionem les nostres creences i el nostre estil de viure i anunciar la Bona Nova. Com a Pastoral Juvenil Marista, afirmem la riquesa de la vida en grup, la importància de l'acompanyament i el valor del procés i de l'organització. Ja que la joventut és heterogènia, creiem que cal treballar de manera diferenciada, amb els diferents tipus de joves i les diverses realitats en què viuen. Creiem que els principis pedagògics i la metodologia proposada no són quelcom accidental en aquest camí, sinó que determinen el nostre estil característic d'educar i evangelitzar. Creiem que la realitat juvenil està revestida de signes i símbols que són una interpel·lació perquè el nostre llenguatge els parli en profunditat. Creiem que som Església i portem endavant la nostra missió d'evangelitzar infants, adolescents i joves en els àmbits que ens han estat confiats.

Bibliografia

ASSEMBLEA INTERNACIONAL DE LA MISSIÓ MARISTA. *Documento*, a FMS Mensaje 38. Roma, 2008.

BENET XVI. *Missatge als joves del món en ocasió de la XXIII Jornada Mundial de la Joventut*, 2008.

CELAM (CONSELL EPISCOPAL LLATINOAMERICÀ). *Civilización del Amor, tarea y esperanza. Orientaciones para una Pastoral Juvenil Latinoamericana*. Bogotá, 2001.

CNBB (CONFERÈNCIA NACIONAL DE BISBES DEL BRASIL). *Evangelização da juventude. Desafios e perspectivas pastorais*. São Paulo, 2007.

_____. *Marco Referencial da Pastoral da Juventude do Brasil*. Brasil, 1998.

COMISSÃO NACIONAL DE EVANGELIZAÇÃO DE ADOLESCENTES E JOVENS. Brasil Marista, *Diretrizes Nacionais da Pastoral Juvenil Marista*. São Paulo: FTD, 2006.

CONCILI VATICÀ II. *Constitucions. Decrets. Declaracions. Documents Pontificis Complementaris*. Madrid, 1966.

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA. *Orientaciones sobre Pastoral de Juventud*. Madrid, 1991.

FARRELL, S. *Achievements from the Depths*. Drummoyne, 1984.

FURET, J. B. *Vida de José-Benito-Marcelino Champagnat*. Roma, 1989.

GONZÁLEZ FAUS, J. I. *Memoria subversiva, memoria subyugante. Presentación de Jesús de Nazaret*. Barcelona, 2001.

GERMANS MARISTES. *Actes del XIX Capítol general. Document Espiritualitat Apostòlica Marista*. Roma, 1993.

_____. *Aigua de la roca. Espiritualitat Marista que brolla de la tradició de Marcel·lí Champagnat*. Roma, 2007.

_____. *Constitucions i Estatuts*. Saragossa, 2011.

_____. *Informe del G. Superior general i del seu Consell al XXI Capítol general*, 2009.

_____. *Missió educativa marista. Un projecte per avui*. Barcelona, 1999.

JOAN PAU II. Exhortació apostòlica *Christifideles laici*. Roma, 30 de desembre de 1988.

_____. Homília a la VIII Jornada Mundial de la Joventut, 1993, a Denver.

_____. Meditació durant la vetlla de pregària amb els joves a la Jornada Mundial de la Joventut, 1995, a les Filipines.

MARX, I.; ORTIZ, O. *Formar a los jóvenes según etapas de vida*. Mòdul de la formació a distància sobre els fonaments teològics i pastoral de la Pastoral Juvenil. Santiago de Chile, 2006.

MEJÍA, M. R. *La globalización reconstruye culturas juveniles*. Recopilació i ampliació d'articles. Medellín, 2001.

MORAL, J. L. *Creado creador. Apuntes de la historia de Dios con los hombres*. Madrid, 1999.

_____. *Cuarenta años después: El Concilio Vaticano II y la pastoral como sensibilidad dogmática*, a *Salesianum* 67/3. Roma, 2005.

PAU VI. Exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi*. Roma, 8 de desembre de 1975.

POLLO, M. *Comunicazione educativa*. Torí, 2004.

PRAT, R. *Y les lavó los pies*. Lleida, 1997.

SAMMON, S. *Dar a conocer a Jesucristo y hacerlo amar. La vida apostólica marista hoy.* Circulars del Superior general dels Germans Maristes, XXXI/1. Roma, 2006.

———. *Una revolución del corazón.* Circulars del Superior general dels Germans Maristes, XXXI/1. Roma, 2003.

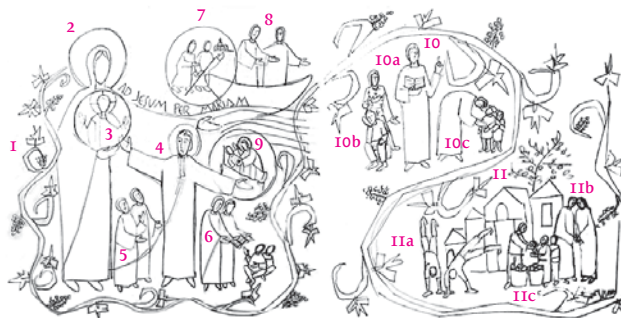
TORRES QUEIRUGA, A. *Repensar la resurrección. La diferencia cristiana en la continuidad de las religiones y de la cultura.* Madrid, 2003.

UMBRASIL (LA UNIÓ MARISTA AL BRASIL). *Caminho da Educação e Amadurecimento na Fé.* São Paulo, 2008.

UNITED STATES CONFERENCE OF CATHOLIC BISHOPS. *Renewing the vision.* Washington, 1997.

PJM Photobook

Benvolgut lector, en aquesta secció et convidem a conèixer una mica més els secrets de la creació d'aquest llibre. Les imatges es van concebre a partir de la lectura atenta de l'original, es van inspirar en la recerca d'imatges històriques maristes i es van aprofundir mitjançant la interacció de moltes veus i de moltes mirades. Volem compartir amb tu una mica aquest treball de col·laboració, de recorregut simbòlic a la recerca d'un concepte, desvetllant i enriquint l'imaginari juvenil marista.

PRIMER ESBÓS DE SÉRGIO CERON

Imatge de guarda

1. La Vinya de l'Església: companya de viatge dels joves
2. Maria Pelegrina
3. Crist Encarnació
4. Champagnat
5. Primers deixebles, germans
6. Deixebles inspirant nous deixebles
7. Emmaús
8. Deixebles que van cap al món – Internacionalitat
9. El jove Montagne
10. Mirant amb el cor els qui són marginats
 - 10a. dones
 - 10b. pecadors
 - 10c. infants
- II. Projecte de Déu posat en pràctica
 - IIa. amistat/fraternitat
 - IIb. nova relació home-dona
 - IIc. compartir/igualtat

p. 6-7

«La il·lustració de la pàgina doble creada per a la introducció del llibre es refereix a una representació visual de l'Esperit Sant. Té com a base les festes populars brasileres, però amb un caràcter més universal. El tema creatiu essencial va ser la idea de la llavor, de renovació i cicle, suggerida per les extremitats vegetals en les ales i plomes de la cua del colom blanc.»

Mauricio Negro

p. I2-I3

«Múltiples branques en connexió —sentiments simbolitzats per emoticones, informacions i idees— en aquest conjunt embullat que representa la joventut contemporània, tan dinàmica, polifacètica i plural.»

Mauricio Negro

p. 34

«Com a maristes, estem amb els joves. Com s'ha de fer això en l'actualitat? Com s'ha de realitzar amb els adolescents i els joves que estan a les nostres mans?»

Fet bíblic: Jairo demana a Jesús que guareixi la seva filla. Quan Jesús arriba a casa de Jairo, s'apropa a l'adolescent i li diu "Talita, cum", que vol dir "Aixeca't".»

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

p. 38-39

La idea central és que el jove és “lloc teològic”, és a dir, en ell es realitza la trobada amb Déu.

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

«En la il·lustració d'obertura d'aquest capítol s'ha adoptat el llenguatge jove, urbà i universal dels grafitis per reconstruir el rostre de Jesús. Té un aspecte pop, icònic i fins i tot revolucionari. La seva corona d'espines es converteix en una ronda dansant de la diversitat.»

Mauricio Negro

p. 49

Representar Jesús jove, a Natzaret.

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

127

p. 56-57

«A les mans de Marcel·lí Champagnat la il·lustració mostra la casa mare a França, és a dir, Notre-Dame de L'Hermitage. De les seves finestres, delineades com a siluetes infantils, brollen llums de tots colors que il·luminen la nit.»

Mauricio Negro

p. 67

Personificar les virtuts maristes de senzillesa, humilitat i modèstia.

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

p. 72-73

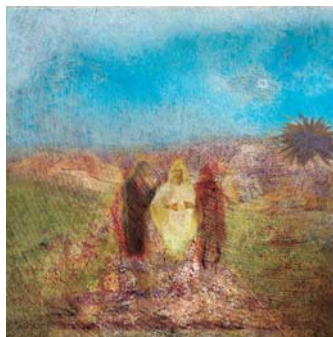
En aquesta imatge d'obertura, fonamentant les opcions pedagògiques i metodològiques de la PJM, utilitzar com a recurs gràfic per a la composició la «M» de Maria, la «M» de marista.

La imatge ha de ser essencialment alegre. «(...) no solament d'un Déu que ve des de fora, sinó d'un Déu que és real en la seva manera juvenil de ser, alegre, dinàmic, creatiu i atrevit».

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

«Aquí la “M” de Maria va ser usada de forma etèria i subtil, formada pels rajos solars que es filtren entre els núvols del cel. Una composició que remet a les expressions “La sal de la terra. La llum del món”. Els ocells es dirigeixen cap a aquesta M-llum que fa de delicat contrapunt dins del conjunt.»

Mauricio Negro

p. 85

Jesús es va apropar i va començar a caminar amb ells. En aquesta segona imatge del capítol quatre, cal treballar la metàfora del caminar.

Fet bíblic: l'itinerari dels deixebles d'Emmaús.

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

p. 92-93

Construir la imatge amb la crida al jove impregnada d'idealisme. Forta crida a la tolerància, la diversitat, el multiculturalisme i l'ecumenisme.

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

«Aquesta imatge representa una composició formada per diversos trèvols de quatre fulles amb forma de cor. En cadascuna d'aquestes fulles s'insinua una figura humana de braços oberts. Cadascun dels trèvols sembla donar les mans a l'altre.»

Mauricio Negro

p. 102

Itinerari de fe. Un tribut a l'ideari i a l'imaginari marista. Construir una imatge amb una evocació onírica en la qual Marcel·lí i Maria (Maria té innumbrables representacions a tot el món) apareixen de forma fantàstica.

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

p. 106-107

El títol propi del capítol sis, Un cor sense fronteres, com a tema visual per a la imatge d'obertura. «Totes les diòcesis del món entren en les nostres mires». En la imatge, promoure el sentit d'identitat global.

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

«L'artista podria considerar la diversitat de colors de la pell dels diferents continents, la missió dels germans i els laics (per tant, elements masculins, femenins, alguns que puguin caracteritzar la vida dels germans...).

Amb relació al "sense fronteres", ell va dibuixar el món. Potser podria traduir-ho en alguns símbols que expressessin el diàleg religiós, les noves migracions, etc.».

Germà João C., sobre el primer estudi de la imatge

«En aquesta obertura, la il·lustració exhibeix dues mans juntes en forma d'un cor que irradia llum, del qual es projecta una miriada de papallones. Les seves ales són rostres humans. Una diversitat feta de rostres i ales.»

Mauricio Negro

p. 113

Lema per a la imatge: una família internacional. Crida visual: la paraula «Marista» escrita, multiplicada, en molts alfabetes i idiomes.

De la sessió inicial d'informació
per a la il·lustració del llibre

p. II6-II7

Peix-món. Peix-Crist.

Títols suggerits per a la imatge

*«Un banc de peixos de tots els tipus, formes i colors
que mostren els seus rostres humans. Apareixen
nedant en la mateixa direcció.»*

Mauricio Negro

ISBN 978-85-322-7933-0

9 788532 279330

Institut dels Germans Maristes